

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Roosevelt beszéde háborus okról

San-Franciscóból jelentik: A kiállítás megnyitására Roosevelt elnök nagy beszédet mondott, amelyben külpolitikai kérdésekre is kitért. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok békepolitikát folytat. Nincsenek területi igényei és nem kíván semmilyen idegen területet elfoglalni és az Unió testébe bekebelezni. De megköveteli, hogy más államok is tartsák tiszteletben a jelenlegi határokat és ne akarjanak területeket kihatítani idegen államok testéből. Senki sem kívánhatja azt, ami a másé.

— Az Egyesült Államok — folytatta — irózik egy véres háború lehetőségétől és kárhóztatja az erőszakot. A háborút csak egy esetben találom jogosnak, mint védelmet az erőszak ellen. Ha azonban a háború elkerülhetetlen, az Egyesült Államok azt erejének minden látványvetésével végig fogja harcolni.

Anglia első követe Burgosban

Londonból jelentik: A Daily Mail jelentése szerint Svinton lord, volt kereskedelmi és légügyi miniszter lesz Nagybritannia első nagykövete a burgosi kormány mellett. A lordot pénzügyi és kereskedelmi szakértőkhől álló bizottság kíséri új állomáshelyére.

Véget ért a limai forradalom

Límából jelentik: Zaharias Schreiber igazságügyi miniszter megbízást kapott, hogy vegye át a belügyminisztérium vezetését, mert Rodriguez tábornokot az államcsíny leverése során megölték.

A forradalom kitörése után röviddel a limai helyőrség csapatai a hadügyminiszter rendelkezésére bocsátották magukat és kijelentették, hogy hűek akarnak maradni a jelenlegi kormányhoz. Az országban különben teljes a rend. A Rodriguez tábornok által megkísérelt államcsíny nagy meglepetést keltett az egész országban, mert semmi sem mutatta azt, hogy ilyen készülődések folynának.

A Newyork Times a francia-olasz helyzetről

Newyorkból jelentik: Franciaország felhagyott azzal, hogy a szóbeli tiltakozásokkal megelégedjen. Most már tényeket produkál — írja a Newyork Times — és nagy megelégedését fejezi ki abból az alkalomból, hogy a francia csapatok megszállták a Djibuti és Eritrea közötti zónát. A lap hozzáteszi, hogy most már Mussolinié a szó. Lehetetlen, hogy a diplomáciai és katonai akció eredményét ne vegye tudomásul. A helyzet most már nem azonos a müncheni konferencia idején kialakult helyzettel. A követeléseket most már egyenesen Franciaországgal szemben állítják fel. A lap cikkét azzal fejezi be, hogy Franciaország és Nagybritannia katonai helyzete ma sokkal jobb, mint volt a csehszlovákiai krízis idején. A totális államok között véleménykülönbség van, míg a demokrata államok egysége tökéletes.

Egyszerűsítik az ausztráliai bevándorlást

Sidneyből jelentik: Mac Ewen ausztráliai belügyminiszter bejelentette a képviselőházban, hogy Garrett helyettes belügyi államtitkár a közeli napokban Londonba utazik az európai menekültek ausztráliai kivándorlásának irányítása miatt. Az intézkedés célja a kivándorlási eljárás meggyorsítása. Eddig ugyanis a kivándorlók kérvényei hónapokon át ide-oda dobálódtak. Most a helyettes államtitkár felhatalmazást kap, hogy a helyszínen azonnal megrostálja a kérvényezőket. A végső döntést azonban a kormány tartja fenn magának.

Az erdélyi két román egyház fejének felhívása Erdély népéhez

Február 27-én lesz egy éve, hogy *Ófelsége II. Carol király* aláírásával szentesítette az ország új alkotmányát. Ez alkalomból *Bálan erdélyi görög keleti és Niculescu görög katolikus érsek* együttes körlevelet intéztek a papsághoz és a hívekhez. A körlevél a következőképpen hangzik:

— A múlt év kezdete erős forrongásban talált bennünket, testvérek közötti harc gyengítette erőnket, kicsinyes vitaközlések darabolták fel az egységet, ahelyett, hogy az elkallódott erőket az állam megszilárdításának szolgálatába állították volna. Nem volt egyetlen kormányhatározat, egyetlen személy, tekintély, erkölcsi erő, törvény, sőt alkotmány, amely nem okozott volna állandó surlódásokat és viszályokat. Ilyen feltételek és ilyen viszonyok mellett szó sem lehetett az ország ügyeinek előbbreviteléről. Az egyesülés utáni időszakban szükség van arra, hogy gondolatainkat, erőnket a közös ügy, a nemzet és az állam létalapjának Jerögztésére összpontosítsuk. A Mindenható kegyelme által, szeretett királyunk bölcsessége kivezette az országot és népét a nemzetgyengítő széthúzások hínárjából. Ófelsége megkezdett nagy művének felállításához az egész népet együttmunkálkodásra hívta fel.

— Hálát adva Istennek azért a bölcsességért, munkabírást és népe iránti szeretetért, a mellyel uralkodónkat megáldotta, felhívjuk Erdély népét az új alkotmány életbeléptetése évfordulójának minél bensőségesebb megünneplésére, mely ünnepek február 27-én, az ősi Gyulafehérvár városában zajlanak le.

— Egész Románia ünnepelni fogja egy évi megfeszített és kitartó munkának a gyümölcsét. Minden város és falu ünnepi díszít. Erdély is méltóképpen illi meg üjjászületésünk ezt a nevezetes napját. Ebben a nagy békemunkában, mint minden időben, ősi egyházuk is résztvesz, mert akárhányszor nemzeti megmozdulásról van szó, az egyház mindig jelen volt. Annál inkább szükség van arra, hogy a nemzeti üjjászületés nagy művének felépítésénél erkölcsi súlyánál fogva, az egyház is közremunkálkodjék.

Eppen ezért az egyház hív benneteket a béke és a megértés ünnepére. Az idő parancsszava az erők összefogására int bennünket. Amikor anynyi külső veszély fenyeget, álljunk nagy uralkodónk mellé, hogy boldogabb jövő felé vezesse népünket.

— Gyulafehérváron találkozunk tehát mi, erdélyi románok, a legnagyobbtól a legkisebbig. Jöjjetek főpásztoraitok köré, hogy ősi szokások szerint hódoljunk uralkodónknak, II. Carol királynak.

— Meggyőződésünk, hogy a mindannyiunk által óhajtott nemzeti üjjászületés életerős lesz. — Főpásztori áldásunk szerezzen lelketeknek igaz békét és erősítse meg szívetekben a nemzet, az ország és a király iránti szeretetet. Kelt Nagyszébenben és Balázsfalván, 1939. február 18-án.

MIKLÓS
Erdély görög keleti érseke

SANDOR
Erdély görög katolikus érseke

Légihadsereg az egyetlen eszköz a háború meggátolására

FILADELFIÁBÓL jelentik: Raynolds szenátor, a katonai bizottság tagja, rádióbeszédet tartott és ebben hangsúlyozta, hogy Amerika légiflottáját meg kell erősíteni. Az amerikai hadsereg légi hadserege a béke megvédője, mert az egyetlen eszköz a háború megalakodásvédésére az, ha a támadó tudja, hogy bűnhődni fog. Raynolds abbéli kívánságát fejezte ki, hogy az Egyesült Államok békeségben éljen az egész világgal és reméli, hogy sohasem következik be az az idő, amikor az Egyesült Államok arra kényszerül, hogy légi hadseregét másokkal szemben használja fel. Felkészülni azonban kell, hogy a támadás ellen védekezhesen.

Február 28-án összeül a konkláv

A kilenc napos ájtatosság utolsó miséje. Eddig 53 bíboros van együtt. A Vatikán nem válaszolt Negrin részvétlíváratára

Rómából jelentik: Vasárnap délben tartották meg a második ünnepélyes gyászszertartást a Szent Péter-bazilikában XI. Pius pápa elhunytá alkalmából. A gyászmisét Ascalezi nápolyi bíborosérsek celebrálta nagy papi segédlettel és résztvettek azon a Rómába érkezett összes bíborosok, valamint a diplomáciai kar tagjai. Most már bizonyos, hogy

a bíborosok testülete és kíséretük február 28-án este vonulnak be a konklávba és az első szavazást másnap, március 1-én, délelőtt tartják meg. Ha azonban ez nem hozza meg az eredményt, akkor addig folytatják a szavazást, amíg az új pápa megválasztásához szükséges kétharmad többséget valamelyik jelölt meg nem kapja.

A Szent Péter-templom főoltáránál hétfőn délelőtt Schuster milánói bíboros celebrálta a pápa elhunytá alkalmával elrendelt

kilencnapos ájtatosság utolsó miséjét, amelyen 53 bíboros, 26 püspök, több pátriárka, rengeteg főpap, a szerzetesrendek vezetői jelentek meg. A közönség számára fenntartott helyek

első sorában ott ült XIII. Alfonz volt spanyol király,

az asturiai herceg, Luja infánsnő, az elhunyt pápa rokonsága, a diplomáciai kar tagjai és a nemes testőrség igen sok tagja, valamint a hívek nagy tömege. A gyászmise közben Perugini bíboros gyászbeszédet olvasott fel XI. Pius pápáról, kiemelte működésének jelentősebb mozzanatait,

különösen a kommunizmus elleni állásfoglalását.

Utána öt bíboros vonult a felállított katekizmus és abszolutariumot adott. Utána a bíborosok általános kongregációra ültek össze.

Mint ismeretes, Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök az utóbbi napokban szintén részvétlíváratot intézett a Vatikánhoz a pápa elhunytá alkalmából. Hír szerint

a Szentzsák semmiféle választ nem küldött a távratra

és az Osservatora Romano, a Vatikán hivatalos lapja, még csak meg sem emlékezett Negrin távratáról.

Anglia már nem ragaszkodik a Franco elismeréséhez kötött feltételekhez

France vezéri tisztséget tart meg. Burgosban nem dőltek el a francia-spanyol tárgyalások

Negrin lemondása előtt

Burgosból jelentik: León Berard szenátor vasárnap este, amikor elhagyta az itteni külügyminisztériumot, a következő nyilatkozatot tette a Havas-ügynökség munkatársa előtt:

— Természetesen a legnagyobb tartózkodást kell tanúsítanom, de mégis kijelenthetem, hogy a vasárnapi tanácskozások jó benyomást gyakoroltak rám. Nem hiszem, hogy szerda előtt találkozhatom Jordana tábornok, spanyol nemzeti külügyminiszterrel, mert ő előbb Franco tábornokkal kell, hogy megbeszélést folytasson.

Kijelentette Berard, hogy Sir Robert Hodgsonnal, a burgosi angol megbízottal fog tárgyalásokat folytatni, és azután San Sebastianba utazik. Berard elmondotta még, hogy addig nem utazik vissza Párisba, amíg Jordana Burgosba nem tér vissza. Ha szükséges, úgy telefonon fog érintkezésbe lépni Bonnet külügyminiszterrel.

A hangulat szombaton Burgosban igen pszichizista volt, vasárnap estére azonban már jelentősen megjavult. A francia és spanyol delegátusok csak a jövőbeli összeköttetések kérdéseit vizsgálják meg.

OLASZORSZÁG NEM ADJA VISSZA MALORCÁT

PÁRISBÓL jelentik: Francia politikai körökben úgy tudják, hogy Mussolini miniszterelnök minden körülmények között meg akarja tartani Malorca szigetét, akár szerződéses alapon is, mint tengerészeti és légi támaszpont. Hír szerint különben Madrid és Valencia ellen február 25-én indul meg a nagy nemzeti támadás, ha ugyan eddig a köztársaságok le nem taszítják a fegyvert.

FRANCO ÖSSZEÁLLÍTOTTA ÚJ KORMANYÁT

Burgosból jelentik: A Havas távirati ügynökség jelenti: Jól értesült spanyol politikai körök szerint Franco tábornok már összeállította Spanyolország új kormányának névsorát. Franco tábornok, aki jelenleg a nemzeti Spanyolország államfője, legfőbb katonai vezetője és egyben miniszterelnöke, csak első két méltóságát tartja meg. Miniszterelnök minden valószínűség szerint Serano Sumner jelenlegi belügyminiszter lesz. Suner egyébként Franco tábornok sógora és egyik legaktívabb tagja a falangista szervezetnek. Jordana tábornok, helyettes miniszterelnök és külügyminiszter és Fernandez Cuesto jelenlegi földművelésügyi miniszter, aki egyúttal a fallangista szervezet főtitkára is, mint tárca nélküli miniszterek maradnak a kormány tagjai. A külügyminisztérium élére valamelyik kitűnő diplomatát állítják, míg a földművelésügyi tárcát ugyancsak szakember kapná meg. Davilla tábornok hadügyminisztert a szárazföldi, tengeri és légügyi haderő vezérfelügyelőjévé nevezik ki. Hadügyminiszter valószínűleg Aranda tábornok, Oviedo város védelmezője lesz, vagy Moscardo tábornok, Toledo hőse, az aragóniai hadsereg parancsnoka. Baratech tengernagy a tengerészeti tárcát kapja, igazságügyminiszter Rodezno gróf marad, pénzügyminiszter Gil Robles, vagy ennek egyik közeli barátja lesz. A belügyminiszteri tárcá vezetésére polgári személy kezebe kerül, akinek segítőként Ungria ezredes, a közbiztonság jelenlegi főnökét emlegetik. Az új kormány összesen nyolc tagból áll.

ANGLIA NEM ODÁZHATJA FRANCO FELTÉTELEN ELISMERÉSÉT

Londonból jelentik: A Havas távirati iroda jelenti, hogy az angol kormány függetlenül a jelenlegi diplomáciai tárgyalások eredményétől,

még ennek a hétnek a folyamán elismeri Franco kormányát,

a jelenlegi helyzet immár tarthatatlan. A közkegyelemre vonatkozólag eddig nem sikerült érdemben semmit sem kicsikarnia Francótól. Az elismerésnek a hét végére való elhalasztását Berard francia szenátor küldetésével hozták kapcsolatba. A további felesleges vérontás megakadályozására az angol kormány nyomást gyakorol Madridra és tudomására hozza, hogy Franco elismerését tovább nem odázhathatja.

Bonnet barátja Mussolinihez utazott

Anglia tárgyalásokat kezd a kelet- és középeurópai államokkal és elmélyíti a kapcsolatokat a szovjettal. Az angol hadsereg vezetői beszámolóit tartottak Chamberlain előtt

PÁRISBÓL jelentik: Bodoin francia bankvezér, Bonnet külügyminiszter meghitt barátjának római útja élénken foglalkoztatja a sajtót. Bodoin, akinek utazását nem cáfolták meg, hír szerint tervet vitt magával Rómába, hogy azt közölje Ciano gróf olasz külügyminiszterrel a francia-olasz ellentétek rendezésére. Ez a terv azonos azzal a tervvel, amelyről a napokban hírt adtunk.

Badoglio csapatszemetét tart Tripoliszban

Tripoliszból jelentik: Badoglio marsall ma megérkezett Tripoliszba. Balbo tábornagy és a nép nagy melegséggel fogadta. A Daily Telegraph szerint Badoglio különleges megbízatással utazott Tripoliszba.

Berlinből jelentik: A Berliner Zeitung Badoglio marsall líbiai útjával kapcsolatban azt írja, hogy az olasz hadvezetőség végig látogatja az utóbbi időben Líbiába küldött olasz csapatok állomáshelyeit. Nincs kizárva — írja a lap, — hogy Olaszország növelni fogja a csapatok létszámát, ezáltal kifejezere akarja juttatni, hogy nem szeretné, ha meglepetés érne Afrikában. Az olasz kormány ezekről az intézkedésekről idejében értesítette Londont, ami azt bizonyítja, hogy Olaszország mindenben ragaszkodik a multévi angol-olasz egyezmény szövegéhez.

AZ ANGOL-SZOVJET KAPCSOLAT AZ ALSÓHÁZ ÜLÉSÉN

Londonból jelentik: Thurt'e képviselő az alsóház mai ülésén megkérdezte, hogy szándékában van-e az angol kormánynak Moszkva és London között megszilárdítani a kapcsolatokat. A miniszterelnök erre az, felelte, hogy az angol kormány azon fáradozik, hogy a többi országokkal kímélyítse a kapcsolatokat, elsősorban a kereskedelmi kapcsolatokat, majd örömeinek adott kifejezést, hogy Hudson külkereskedelmi titkár Moszkvába utazik, a jövő hónap végén pedig ellátogat az északi fővárosokba is. A képviselő azután azt kérdezte a miniszterelnöktől, nem volna-e helyes a mostani időkben barátságos gesztus tanúsítani Szovjetországgal szemben. A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Chamberlain válasza nem volt egészen tiszta és abban előbbi kijelentésére hívta fel a képviselő figyelmét. Henderson munkáspárti képviselő megkérdezte, hogy Hudson államtitkár Berlin és Moszkván kívül más országok fővárosaiba is ellátogat-e? Chamberlain a következőket válaszolta:

— Igen. Mondottam.

TANÁCSKOZIK AZ ANGOL ÉS FRANCIA VEZÉRKAR

Párisból jelentik: A Figaro londoni tudósítójának értesítése szerint a francia kormány

AZANAT NEGRIN MADRIDBA HIVATTA

Párisból jelentik: Azana spanyol köztársasági elnök levelet kapott Negrin köztársasági kormányelnöktől, amelyben a miniszterelnök arra kérte, hogy amennyiben lehetőség nyílik, utazzék Madridba.

Negrin biztosította, hogy a köztársasági területen a közrendet biztosították.

Azana elnök válaszában újból közölte a fegyverszünetre vonatkozó javaslatát. Az elnök közvetlen környezetében az a vélemény alakult ki, hogy

Negrin hajlandó lemondani,

ha a nemzetiek biztosítékot nyújtanak arra, hogy a köztársaságokkal szemben nem alkalmaznak megtorlásokat.

BARCELONÁBAN MARADT A KORTEZ KOMMUNISTA ALELNÖKNŐJE

Párisból jelentik: A Stefania-ügynökség jelenti, hogy a hírhedt Passionarista asszonynak nem sikerült kellő időben elmenekülnie Barcelonából és jelenleg is ott bujkál.

a zavaros nemzetközi helyzetre hivatkozva azt javasolta az angol kormánynak, hogy a két nagyhatalom vezérkarai vitassák meg a francia és angol gyarmatbirodalom biztonságának megővásával összefüggő terveket. Miután a két nagyhatalom tengerentúli birtokai sok helyen közvetlenül szomszédosak egymással, francia részről azt hiszik, hogy közös védelmi tervek kidolgozása szükséges. A francia indítványt legutóbb a londoni államtanács megvitatták és az angol kormány élnék helyesléssel fogadta azt az eszmét, hogy a két ország vezérkara haladéktalanul tanulmányozza a keletázsiai és a földközi tengeri francia-angol együttműködésre vonatkozó terveket.

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök ma reggel fogadta kihallgatásán Stauhope lordot az angol admirális első lordját, Chatfield lordot a nemzetvédelmi szolgálat miniszterét és Sir Roger Backhouse tengernagyot a tengerészet első lordját.

ANGLIA KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOKAT KEZD KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPÁBAN

Londonból jelentik: A Financial Times diplomáciai szerkesztője közli, hogy az angol kormány folytatja külkereskedelmének átszervezését oly módon, hogy az angol-német tárgyalások befejezése után tárgyalásokat folytasson a közép- és délkelet európai államokkal.

Berlinből jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint az angol-német előzetes kereskedelmi tárgyalások során semmiféle korlátozásról nem lesz szó, mert közben kialakul a helyzet és így fogják rendezni a két ország befolyási zónáját a világpiacra.

Asthor Gwatkin, az angol külügyi hivatal gazdasági szakértője, hír szerint ezen a héten Berlinbe utazik. Hivatalosan hangoztatják, hogy útjának nincs különösebb jelentősége.

ANGOL POLITIKUS A NÉMET GYARMATI KÖVETELÉSEK ELLEN

Londonból jelentik: Lord Amery, volt gyarmatiügyi miniszter, a konzervatív párt jobbszárnyának vezető egyénisége Birminghamban beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Németország gyarmati követelései az angol birodalom létalapjában fenyegetik. Az angol birodalom békéje és szabadsága függ ettől a kérdéstől és éppen ezért hevesen ellenezte, hogy Anglia bármiféle engedményt is tegyen Németországnak. Ellenezte azt is, hogy Anglia elismerje Franco kormányát.

Óriási rendőri készütség a németek newyorki gyűlésén

Newyorkból jelentik: La Guardia polgármester a German American Bund newyorki nemzeti szocialisták gyűlésére, amelyet a Madison Square Gardenben tartanak, 1327 rendőrt rendelt ki. Az antifascisták névtelen leveleket küldöttek a polgármes-

ternek, hogy az arénát több helyen aláaknázták. A rendőrség átkutatta a helyiséget, azonban semmit sem találtak. Az antifascisták által küldött levelek nem voltak egyebek üres fenyegetéseknél.

Ki lesz az új pápa?

Hogy ki lesz az új pápa, azt az Uristenen kívül még senki sem tudja. Nincs érte me a találgatásnak, mert mindig az választják meg, akire körülbelül senki sem gondol. Szomorú, hogy még előkelő újságok is egészen vad kombinációkba bocsátkoznak. Most még a világ legnagyobb távirati ügynökségével, a Reuter irodával is megbesélt, hogy egy olyan bibornokot jelöljék, aki már múlt ősszel meghalt.

Csak az az egy dolog bizonyos, hogy valamelyik olasz bibornokot fogják megválasztani. Eddig 261 pápája volt az Egyháznak. Nemzetiség szerint így oszlottak meg a pápák: görög 13, afrikai 3, spanyol 2, kisázsiai 2, szír 3, francia 12, német 7, angol 1, hollandi 1, portugál 1, olasz 214. Az utolsó nem-olasz pápa VI. Adorján volt, akit 1522-ben választottak meg; tehát 417 év óta mindig olasz választanak. Erre nincs törvény és nincs semmiféle szabály; azonban az Egyházban a száz évnél régiebb jogszokásnak törvényereje van. Tulajdonképpen megválasztható pápának minden legább 30 éves férfi, aki meg van keresztelve. De, hogy mindig csak bibornokot választanak pápává, az már ősrégi szokás. 1831-ben egy olyan bibornokot (Cappellari) választottak pápává, aki kamalduli barát volt és még nem volt püspök; ez előbb lett pápa mint püspök, mert már felvette a XVI. Gergely nevet, mikor az egyik bibornok (Ostia püspöke), őt is püspökké szentelte.

Valamikor, talán tizenhét évvel ezelőtt, én is azt írtam, hogy az államtitkár bibornok nem választható pápává. Ma o-vastam több lapban, hogy az államtitkár azért nem lehet pápa, mert az Egyház az új pápától mindig más politikát vár, mint az elődétől. Ebben azonban nincs logika, mert ha a régi pápa politikája jó volt, miért kellene az új pápának más politikát követnie? És miért lenne bizonyos, hogy Paceli nem követne új politikát? Eddig XI. Pius politikáját képviselte; ha megválasztják pápának, miért ne követhetné saját politikáját? A vita különben tárgyatlan, mert meggyőződtem róla, hogy még a 18. században is volt rá eset, hogy az államtitkárt választották pápává.

Annyi bizonyos, hogy a politika most már nem érvényesülhet a pápaválasztásban; semmiféle földi hatalom nem szólhat bele a választásba, melyben a biborosok többségének akarata teljesen szabadon nyilvánkozhatik meg.

A magyar uralkodók gyakran beleszóltak a pápaválasztásba. Például XIII. Kelemen halála után, 1769-ben II. József császár még azt is megette, hogy fivérével, Lipót toscani nagyherceggel (a ké-

sőbbi II. Lipót magyar királlyal), elment a pápaválasztásra, bement a Konkávéba és az összes bibornokok fülkeit végigjárta, személyesen korteskedett a jelöltje érdekében. A Katolikus Lexikon a Bourbonok „liberális minisztereinek” tulajdonítja XIV. Kelemen megválasztását. Valószínűbbnek tartom, hogy a pápaválasztást II. József személyes közbelépése döntötte el s akinek az iránt még kétsége lenne, elalvathatja II. József feljegyzéseit arról, hogy a bibornokok hogyan reagáltak az ő fellépésére. Ezeket a feljegyzéseket nem idézem, mert nagyon szomorúak...

A császár így szólt a bibornokokhoz:

— Olyan embert válasszatok, mint Lambertini (XIV. Benedek); az jó ember volt, mindenkinek barátja volt!

1830. decemberben a pápaválasztásnál körülbelül bizonyos volt Severoli bibornok többsége, de Albani biboros az osztrák császár nevében tiltakozott Severoli megválasztása ellen. A következő szavazásnál Giustiniani bibornok felé fordult a szerencse, de az ő megválasztását is meggyőztette a spanyol király megbízottjának, Marco bibornoknak tiltakozása. Így lett pápa XVI. Gergely, akit eredetileg senki sem akart megválasztani.

IX. Pius ellen is vétót emelt az osztrák császár és magyar király 1846-ban, de megbízottja elköszönt a bejelentéséről: Mastai-Ferretinek már megvolt a kétharmad többsége, mikor ellene a tiltakozás elhangzott.

1903-ban Rampolla megválasztását a közhit szerint Ferenc József akadályozta meg; ez azonban nem egészen igaz, mert Rampolla a vétó nélkül is megbukott volna. Augusztus 1-én az első szavazásnál tizenhárom bibornok kapott szavazatot. Rampolla 24 szavazattal vezetett; három bibornok 2—2, hat pedig 1—1 szavazatot kapott. Még aznap megvolt a második szavazás, a következő eredménnyel: Rampolla 29, Gotti 16, Sarto 10 szavazat.

Augusztus 2-án a reggeli szavazásnál Rampolla 29 szavazatot kapott, Sarto 21 és Gotti 9 szavazattal szemben. A szavazás közben Puzyna bibornok az osztrák császár és magyar király nevében felszólt és kijelentette, hogy Rampolla megválasztását, nagyon ismert politikai irányja miatt, Ausztria és Magyarország rossz néven venné. Rampolla is felszólt és a következőket mondta (latin nyelven):

— Élénken fájna számomra ezt a súlyos sebet, mely az Egyház szabadságát érte; ami pedig engem illet, kedvesebb és örömdetesebb dolog engem nem érhet.

Blokkház

Írta: THIERRY H. ILONA

Öten jöttek be néhány nappal ezelőtt a városba, négy férfi és egy asszony. Otthon a föld nem birta el a sokszajú családöt és így nekiindultak a nagyvilágnak. Az uton még mosolyogtak is egy kicsit, reménykedve, dudolgatva, bizva, hogy munkát kapnak, mely kényeret nyújt és talán egy kis pót-lást is juttat az otthoniaknak. A két öregnek és a legkisebb fiúnak, kik kevés erejükkel, de sok bizalommal gyurják, etetik s babusgatják a drága földet, mely csak feltárja évszázados emlőit és táplálja éhes, fáradt, aszott népet, gyermekeit.

Most itt dolgoznak a blokkház körül, de a fizetés sokkal kevesebb, mint ahogy gondolták, mert izmos paraszti testük bírja ugyan a munkát, de a földhöz vannak szokva, biztos talajon állva turni be a föld mélyébe, imádságot helhelve kelteni a szent magot és nem a levegő lógó deszkáin maszkálni, szédületes mélységek fölött a gerendák peremén s így kevés a fizetés. Téglát hordának, maltert, rakják a lépcsőre a vödört, emelik a vasgerendákat, a munka harmatja pereg arcukon, a belévegült téglaportól vörös sárrá tapadva. A három fiutestvér, a hug és a férj. A munka sok, a pénz kevés, de jó azért, hogy itt egy együtt vannak, hol egyik, hol másik próbálja letempitani az urrá levő honvágyat, mikor esténként közös fekhelyükön igen keményen törí a pokrócos deszka fáradt, ernyedt testükre. A vacsora nem okoz rossz álmot. — kényér, hagyma, vagy alma. Néha máléliszt vízbefőzve. Vagy szalonna, mikor otthon a két öreg saját részét megcsontkiva bebeküld egy hasításnyit.

A mosoly már lekopott, a dalolást elfelejtették, fáradtak, fájós derékak kelnek, vánszorogva dönek össze és hatalmas tüdejüke; ószenyomja a füstös, benzinszagos, cementporos városi levegő. Pedig az asszony gyereket vár. Egy új szájt, egy új gond, de egy új ember, egy új reményesség, ki belenyújtja nevüket a jövőbe is és akinek a földet, menteni

akarják, az otthonit. Ugy volt, hogy éppen ezért az asszony nem fog dolgozni, ne érezze meg a piciny a tülkhez munkát, de kellett. Muszáj volt. És így legalább csak arra ügynek, hogy a könnyebb fele jusson neki. A téglát lerakni a cipelő deszkára, a malteres vödört felnyújtani, lapáttal vájkálni a mézstartályokban. A gyerekek is jobb, mondogatta az asszony, hadd tudja meg már ott, hogy munkába jön, földet turni és fáradni, nem pedig a csilagos eget nézni.

Már a nyolcadik emeleten dolgoztak és a magasba nyújtott deszkán mind feljebb ment a lombos ág, mely alatt a tető formája bontakozott ki. Addigra már ők is jobban megszokták a nehéz munkát, fel-feljutottak az emeletükig is és a fizetés is jobb volt. A házaknak dátumra kellett elkészülni s így északra is dolgoztak felváltva. Sokszor a már alvó város felett fényező sugarában bolyongtak a munkások s a kalapácsütések zaja tömpán szűrődött le a magasból.

Az asszony egy nap rosszul lett. Kiáltásaira a munkások előkerítették az urát és a többieket, valaki bábaért szaladt. El akarták ugyan vinni egy közbe lakó falubélihez, mivel meg voltak beszélve erre az esetre, hogy mégis emberségesebb környezetben lehessen, de alig értek az anyagraktárig, le kellett fektetni a deszkarakásokra hajított kabátokra. A bába éppen az utolsó percben érkezett, hogy egy haldoklótól elvegye a gyermeket. A bába már nem segíthetett és tudta, hogy orvos se volna rá képes. Az urnak szüksége volt egy ilyen lékrek, ki emberfeletti erővel végezte el szent küldetését a földön. Az anya is tudta, hogy menni fog, mosoly derült tört vonásaira s egyedül maradt szeretettel szaggatottan, ki-kimerülve bucsuzott. Már este volt, a picit elaludt s a könnyes csendbe még felsejődött az elyengülő hang, a bocsánatkérés, mert elme és mert nem tudott jobban vigyázni. De a gyereket megmentette. Pedig annyira ügyelt, de megcsuszott és ledült a téglá... úgy koppant rajta... egy darabig érezte is mintha őszeszakadna

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt-
ucca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz!
Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

A következő szavazásnál Rampolla 30 szavazatot kapott, Sarto 24-et. De mindenki tudta már, hogy Rampolla nem lesz pápa.

Augusztus 3-án reggel Sarto 27 szavazattal vezetett, Rampolla 24 szavazattal szemben; aznap este Sartonak 35 szavazata volt, Rampollának 16.

Augusztus 4-én, a tizedik szavazásnál, Sartonak 50 szavazata volt, 8-al több a szükséges kétharmad többségnél.

Az új pápának, X. Piusnak legnagyobb gondja volt a pápaválasztás új szabályozása, ami 1904. karácsony napján meg is történt Vacante Sede Apostolica konstitúció kiadásával. Ebben a VI. fejezet 81. pontja kiközösítéssel sújtja azt a bibornokot, aki bármely világi hatalom nevében tiltakozást jelentene be valamelyik jelölt megválasztása ellen.

Ugyane fejezet 80-ik pontja kiközösítéssel fenyegeti meg azt a bibornokot, aki a pápa életében a pápa utódának választása ügyében bármilyen tanácskozásban részt vesz, vagy valakinek megígéri, hogy rá fog szavazni. Kiközösítéssel sújtja azt a bibornokot is, aki a pápa halála után ígéri oda a szavazatot valamelyik jelöltnek, vagy aki a választásra vonatkozó paktumban részt vesz, akár valaki mellett, akár valaki ellen irányul a megállapodás. Igéret nélkül tanácskoznai szabad a pápaválasztásról, de csak a pápa halála után és csak kötelezettség vállalása nélkül. Formális megállapodást nem szabad kötni abban a tekintetben, hogy ki legyen a pápa és a jelölteknek ígéretet, melyek arra az esetre szólnak, ha őt választják meg, még esküvel megerősítve is érvénytelenek.

Ily körülmények között előre tudni, hogy kit fognak megválasztani, valóban emberi lehetetlenség.

Tápany Szabó László.

minden és mégis... fű... a földé... a föld... Már alig lélegzett. A füléhez kellett hajtani, hogy értesék a sürgetést. Az ígéretet, hogy megteszik, amire kérte őket.

Ejfel is elmult, mire képesek voltak megmozdulni. De menni kellett, hívta őket a kötelesség és az ígért. Csak az embere maradt itt, az apa. A sötétben tapogatózva burkolta be asszonya testét, könnyei a kendő ráncaiba hullottak, hű kísérőül az utolsó utra. Elvitte az asszonyt, mondhatták a többinek a testvérek a váltásnál, de mindjárt itt lesz a munkára.

Az ember ezalatt a másik oldalon kapaszkodott felfelé a magasba terhével, nehéz utja volt, tapogató lábball kereste a biztosabb utat, az asszonyt szoritotta magához, meleg teste szinte belésgugorította „megigérted”. Jött az öcs, segítette karjával és vitték a tűzfal felé. A kösír már félig el volt készítve s a blokkház 8-ik emeletén temetés volt. A város felett füst gomolygott, itt-ott vöröse váltva a transzparensek erős fényétől megvilágítva. A közeli bárból valami dallam foszlányai szűrődtek fel, itt-ott elsőtetédtet egy-egy ablak s a magasban lehajtott fejjel álltak a tűzfal: egy része előtt, könnyek peregték a friss malterra, mely alatt az anya feküdt, ki halálos percben lemondott az édes anyaföld békéjéről. Itt akart pihenni, ahol gyermekét hordozta, ahol a részére kuporgatott pár gaszárát az étével fizetett. Nem akarta, hogy temetésükölségre menjen életének ára.

A ház rövidesen kész lett. A pántlikás lombok a csuszról lesztek, megkapták a külön ajándékot is a munkások és a lakások lassan megtelek. A blokkház megkezdte életét, magabazárta az örömközel s bajokkal telt embereket. S a négy volt munkás esténként arrajárt, könnyes szemmel nézte a világos ablakokat, melyek mint apró mécsesek világítottak az asszony sírja körül.

Mire ősz lett, hazaindultak, a gyerekek és a hétézer leivel, vissza a faluba, vissza a földhöz. A tűzfal szélénél kis hervadt virágsokor feküdt a földön, egész a fal mellett, hogy rá ne lépjenek.

Nyelvünk és kultúránk

Részlet Kulcsár Kálmán tanulmányából:

Mennél inkább halad az idő, annál fokozottabban észlelhető az újabb nemzedékek elidegenedése a magyar kultúrától.

Történelmünket a fiatalabbak egyre kevésbé ismerik. Irodalmunkat szintén.

Nem kell titkolnunk, hanem őszintén és nyíltan meg kell mondanunk, — hiszen fáj nekünk és változtatni kell ezen, — hogy saját nemzeti kultúránk kétségbeesetten hiányos ismeretében nő fel az erdélyi magyar ifjúság.

Régebben a négy középiskolát végzett legkisebb diákok is jeleskedtek a magyar helyesírás és magyaros gondolatkefezés hibátlan tudásában. — Ma az egyetemet végezték sem írnak hibátlanul magyarul.

Érettségi előtt álló állami iskolát végzett magyar diáktól kérdeztem, olvasott-e valamit Vörösmartyótól?

Valami kimondhatatlan rossz érzés vett erőt rajtam, amikor kissé szégyenkezve, kissé hányavetin azt kérdezte: költő volt Vörösmartyó, vagy regényíró?

Kolozsvárt jártam a múlt vasárnap. Volt tanítványaimmal is találkoztam. Egyetemisták. Elbeszélgettünk.

Nem faggattam őket. Maguktól nyilatkoztak:

... Sokat tanulunk, az igaz. Általában a kisebb diákok mind igyekvők. Tisztában vagyunk nehéz helyzetünkkel. De a szakképzettség elsajátítása mellett műveltségünk nagyon fogyatékos. Érezzük ezt sokan. Legtöbben állami középiskolákban végezték liceumi tanulmányukat és olyanokra is akadunk közöttük, akik a főiskolára kerülve jobban tudnak románul, mint magyarul.

Ezektől nem is várhatjuk, hogy például járjanak elől. De a hitvallásos intézetekből kikerülő ifjúság sem ismeri már eléggé a magyar szellemi hagyományokat. Találónak jellemezte ezt a helyzetet Nagy Ödön, az IKE titkára az erdélyi fiatalok nagyszerű folyóiratában, a Hitelben. „Különösen az utóbbi években találkozunk fiatalokkal, akik ijesztő tudatlanságot árulnak el műveltségünk ismeretében. Ezt annak tulajdonítom, hogy a gimnáziumban főként a román tantárgyakat kellett tanulnia az érettségi miatt. Amikor aztán főiskolára került, vagy a saját szakjára készül, s ezért nem tud mással foglalkozni, vagy pedig nem érzi ijesztő műveltségét, s ezért nem is igyekszik pótolni hiányosságait. Ha összehasonlítom háború előtt tanult ismerőseimet főiskolás barátaimmal, azt kell mondanom, hogy mi minden jó tulajdonságunk és a kisebbségi helyzetben való araválóságunk mellett is sokkal alacsonyabb szellemi színvonalon állunk, mint az idősebbek...”

Nem él a legtöbbször az a tudat, hogy sajtósági népi kultúránknak a főntartása mindegyikünk Istentől kirendelt föladata és kötelessége!

Ugy érzem, ennek a szomorú helyzetnek az orvoslására sokat tehetnek a magyar családok. És pedig úgy, ha otthonukban örököndek kultúránk értékei felett, vagyis: ha magyar kultúrlégtörténetet teremtenek otthonukban.

Minden család kultúránknak egy kicsi temploma.

Ennek a szentélynek imakönyvei között ott kell lennie könyvespolconk népünk történelmének és a magyar irodalomtörténetnek. Ezek a művek nem hiányozhatnak a legegyszerűbb otthonokból sem, természetesen az illető család kultúrfokának megfelelő kiadásban. Fontos volna továbbá, hogy otthonainkban ne hiányozzanak legnagyobb költőink és íróink nevezetesebb alkotásai is, valamint a modern művek.

Ha magyar családjaink komolyan vennék ezek beszerzését és ha tényleg olvasnák is azokat és nemcsak dísznek állának szobánkban, akkor már nem volna oly nehéz megteremteni azt a kultúrlégtörténetet otthonainkban.

Könyvek alapján, melyet maguk a szülők is élvezettel és szeretettel forgatnak, könnyen megszerethetik gyermekeikkel népünk igaz történelmét és irodalmát. Így tettek annakidején a lengyel szülők, akik gyermekeikkel mese alakjában kedveltették meg történelmüket és költészetük remekműveit. Csak egy kis figyelmesség kell és az olvasni tanuló gyermek kezébe nem az asztalon heverő Színházi Magazin, vagy pengős regény, hanem Vörösmartyó Petikéje, Arany Toldija, vagy Petőfi Szeget szeggel című tréfás versikéje kerül. Ot percet szentel a szülő annak, hogy kijelölje, mit olvasson el a gyermek, mi való neki és akkor a fogékony fiatal lélek első élményei közé nem csupán Sicc urfi hőbortos élmé-

nyei tartoznak majd, hanem zsenje ifjúkorától kedves ismerősei lesznek Botond, Kinizsi, Nagy Lajos, Mátyás, az igazságos, a nagyobacsakánál Deák Ferenc, vagy Széchenyi István.

Könyvkiadóink a képeskönyvek szerkesztőit indítsák lojális szellemben beállított, de azért hamisítatlan magyaros közlemények és képek forgalombahozatalára.

A nagyobb napilapok havonta kétszer-háromszor külön rovatot nyithatnának az ifjúság számára, népszerűsítő történelmi és irodalmi anyaggal. Nem volna anakronizmus a János vitézből részleteket hozni, vagy a Szép Ilonka bájos históriáját feleleveníteni.

Diákfolyóiratainkat (pl. Jóbarát) el kell juttatni a legszélesebb köröknek. Mi Aradon hűvérra tervezük egy hézagpótló gyermeklap megjelentetését (Kis Vasárnap) a 7—14 éves gyermekek számára. A magyar szülők felelősségén és hivatásérzetén múlik, lesz-e sikere?

A munkásifjúság számára külön nevelő céltalattal szerkesztett sajtóorgánium egész Erdély területén nincs.

Amint az Erdélyi Gazdasági Egylet a múltban is állandó közleményeket helyezett el napilapjaikban a gazdaságtudomány népszerűsítésének érdekében, — éppen így a most létrejött Romániai Magyar Népközösség kulturális szakosztálya, mely hivatva lesz a kisebbségi köznevelődés összes szerveinek (színház, sajtó, dalárdák, sportkörök, népkönyvtárak, stb.) egységes irányítására, minél előbb dolgozzon ki egy iskolán kívüli, kimondottan keresztény népnevelő irodalmi munkatervet és e közleményeknek adjon helyet minden, magát magyarnak valló és a keresztény humánus alapján álló napilap. Ugy gondolom, több olvasója volna ezeknek a közleményeknek, mint az úton-útfélen föltalalt valódi és költött szenzációknak, hogy a kérdés erkölcsi oldalát ne is említsem.

Bizonyos, hogy az említett családi könyvtár megteremtése mai viszonyaink között gyakran leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik. De viszont az is igaz, hogy tehetősebb családjaink sokszor hihetetlenül értéktelen és selejtes könyvekre költik pénzükét.

Akárhány otthonban tömegestől találunk nem rég beszerzett, diszkötetes regénysorozatok (hogy a Kurts Mählerekrol ne is beszéljünk) melyek a komoly irodalmi kritika szerint — giccsesek. Színvonalas, magyar történelmi és irodalmi kultúrfeladat a magyar anyák és leányok részére: ha van már pénz könyvekre, azt ne ponyvairódalomra vagy giccsre, hanem értékes irodalmi művekre fordítsák a családtagok.

Othonaink kultúrlégtörénének megteremtéséhez nagyban hozzájárulna a dal- és énekkultúra gyakorlati művelése. Ezen a téren is sokat tehetnek éppen a magyar nők. Hány gyönyörű hang, kiváló tehetség sikkad el a köz szempontjából, hány bridsz és römi, mozi és flört, korzó és strand, esetleg sport foglalja el minden idejét, de heti egy vagy másfél órát nem töltené valamelyik énekkarban, ahol egyéni képességeinek fejlesztése mellett kultúrmissziót, magyar kötelességet is teljesítené. De azért... az ilyenek a „jó” magyarok!...

Az ifjúság öntudatosításában milyen áldás fakadna abból, ha a felnőttek, elsősorban az édesanya gyermekei jelenlétében kabarészlágerek helyett magyar népdalokat énekelnének.

Azután — időként — a hiányzó nagy hangversenyek nevelő hatásának némi pótlására a zeneértők családtagjaik és vendégeik számára zenei estéket vagy délutánokat rendezhetnének, amelyeken legyen ott a fiatalság. Amikor pedig valamelyik rádióállomás Kodály, Bartók, Erkel, Liszt-szerzeményeket. Harmath, Deák-Bárdos,

VIDÉKIEK FIGYELMÉBE!

A temesvári „SCALA”

mozi ma és mindennap, d. u. 3, 5, 7 és 9.15 órákor mutatja be a

Hófehérke és a hét törpe

világcsadát. Minden szülőnek erkölcsi kötelessége, hogy gyermekét elhozza. Ezt a filmet szegénynek, gazdagnak, kicsinek, nagyoknak, meg kell nézni!

Halmos, Kertész, Szendrei kórusműveit közvetíti, meghívhatja a háziasszony néhány jó ismerősét, hogy együtt hallgassák a klasszikus vagy modern magyar zenét.

Ki kell irtani azt a gyilkosan ostoba és nemzetmérgező mentalitást, hogy a népdalok csak mulatozáshoz, vígadózáshoz valók s akkor is csak az egyszerűbb nép számára. A magyar népdalnál csak a magyar imádság szentebb. És nem magyar az a család, ahol sohasem csendül fel a magyar ének.

Befejezésül egy szerény, de lelke mélyéig megindító jelenetet szeretnék feleleveníteni. Négy évvel ezelőtt történt. A Mosóczy-telepen teljesítettem akkoriban szolgálatot és végeztem többek között az iskolásgyermekek hitoktatását.

Az egyik órán felszólított a második pad szélén ülő sápadt, eleveszemű fiúcskát, olvassa el az új leckét. Meglepett, milyen szépen, értelmesen, tisztán olvas a gyermek magyarul.

Meglepett, mert társai közül a legtöbben olyan kínosan és gyatrán olvasnak anyanyelvükön, hogy azon komolyabb percekben megdöbben talán a Népszövetség nagytanácsa is.

— Hol tanultál meg ilyen szépen olvasni, fiacskám? — kérdeztem tőle.

— Odahaza. Apuka tanít... És elmondotta, hogy édesapja egyszerű gyári munkás. Késő este, amikor holtfáradtan hazakerül, sebtiben bekapja a szegényes vacsorát s azután leül félórára a fia mellé. Előveszi az ő régi, szakadozott olvasókönyvét, amit mint valami családi ereklyét, feltűre őriz a szekrényében. Abból olvasnak kettesben...

— Így tanulunk mi minden este...

Ezt a képet vígék magukkal, mélyen tisztelt hölgyeim és uraim.

A gyereke fölé hajoló szülő képét. Az ereklyeként őrzött gyermekkori olvasókönyv betűit. A rogyanásig fáradt test fölé emelkedő lélek öntudatát.

A hitet.

Az ideálizmust!

A magyar lelkeség olthatatlan optimizmusát és könnyek között is bizakodó, mély, kultúraféltő, igaz emberségét...

Bánffy Miklós gróf és Szász Pál a héten Temesvárra érkeznek

Kolozsvárról érkezett jelentés szerint Bánffy Miklós gróf, a Romániai Magyar Népközösség szervezőbizottságának országos elnöke és Szász Pál, az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke, aki tevékeny részt vesz a magyarság gazdasági megszervezésében, a hét folyamán Temesvárra érkeznek, hogy a helyszínen keressenek érintkezést a Bácság magyarságának vezető egyéniségeivel és informálódjanak a helyzetről. Bánffy Miklós gróf a legutóbb Kolozsvárott tartott értekezlet után kijelentette, hogy eddig a Helikon révén csak irodalmi kapcsolatai voltak a Bácsággal, de szeretné megismerni az itteni magyar életet egyéb vonatkozásaiban is. Ezért elhatározta, — hacsak a szervezéssel kapcsolatban nem lesz másutt halaszthatatlan elfoglaltsága — hogy a hét folyamán a Bácság fővárosába látogat. Vele együtt Temesvárra érkezik Szász Pál is, aki már többször tartózkodott itt a gazdalkodás megszervezése érdekében.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi fizet. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi fizet. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Farsangi naptár

Február 23. Műgyetemi hallgatók bálja a Tiszza Kaszinóban.

Március 4: A nemzetkisebbségi újságírók bálja Bucarestben.

— **IDŐJÁRÁS:** Változó felhőzet, gyenge szél és a hőmérséklet állandósulása várható.

(—) **BARAN DR. MINISZTER VISSZATÉRT** A FŐVÁROSBA. Baran Coriolan dr. belügyi miniszter vasárnap délután Karánsebesre utazott, ahol néhány órán keresztül tartózkodott és fogadta a különböző hatóságok képviselőit. Este Karánsebesről tovább utazott a főváros felé, ahová hétfőn reggel érkezett meg.

— **Roosevelt nem viszonzja az angol királyi pár látogatását.** Londonból jelentik: A washingtoni kormány alapos mérlegelés tárgyává tette, hogy mit feleljen Roosevelt elnök, ha VI. György angol király és Erzsébet királyné amerikai útjuk során a látogatás viszonzására kérnék fel az elnöki párt. A külügyi hivatal úgy vélekedik, hogy az elnök nem köteles a meghívást elfogadni, mert először is az angol uralkodópár amerikai látogatása nem közvetlenül Rooseveltnek szól, miután a washingtoni utazás csak a kanadai látogatás meghosszabbítása. Másodszor, az angol királyi párnak az uralkodók egész ideje rendelkezésre áll a hivatalos látogatásokra, míg az elnök ideje ebben a tekintetben korlátozott. Harmadszor, az Egyesült Államok elnöke egyuttal miniszterelnök és utóbbi minőségében nem hagyhatja el az országát hosszabb időre. A külügyi hivatal nézete szerint semmi akadályja nem lenne annak, hogy Roosvelt, ha majd megszűnik elnöksége, nejevel együtt Európába látogasson. Londoni sajtó körök meggyőződése szerint Roosevelt ezidőig tartózkodik az európai ügyekre való beavatkozás látogatásától. Az elnök kerülni akar minden alkalmat, ami az európai ügyekre való beavatkozás látogatását keltheti és főként, nem akarja a wilsoni irányú megváltó szerepét játszani.

— **SZÁSZ ZÁSzlÓT TÚZÓT KI — FELMENTETTEK.** Kolozsvárnál jelentik: A múlt év június 8-iki országos ünnepség alkalmával a marosmegyei Dedrad község középületei is zászlódszobákká váltak. A szászok felekezeti iskolájára szintén kitűzték a nemzeti zászlót, Kraft Georg tanító azonban — régi meggyökeresedett szokás szerint — a szász zászlót is kitűztette az iskola épületére. Emiatt a nemzeti érzés megsértése címén eljárást indítottak ellene. A VI. hadtest katonai törvényszéke tegnap tárgyalta a nagy érdeklődést keltő ügyet. A vádlott védelmében Popescu Ilariu ügyvéd-kapitány fejtegette, hogy már idősen-idők óta szokásjogon alapszik a szászok szabad zászlóhasználatára. A zászlókitűzéssel mintegy az általános ünnepélyhez járult hozzá, anélkül, hogy sértési szándékáról, vagy éppen kihívásról beszélhetnének. A katonai törvényszék a védelem érvelése alapján Kraft Georg tanítót felmentette.

— **Fellázadt egy panamai hajó legénysége.** Buenos Airesből jelentik: Az Atlas nevű panamai hajó legénysége a nyílt tengeren fellázadt. A buenos airesi rendőrség karhatalmat és egy vontatógőzöst küldött az Atlashoz, hogy elfogják a lázadókat és a hajót a buenos airesi kikötőbe vontassák.

Február 21

Kedd

Eleonóra, Timót

1795. február 21-én született Baján Kligel József magyar gépész. Egyetemi tanulmányokat folytatott Pesten, majd festéssel foglalkozott, azonban egyre gépek feltalálásán törte a fejét. Kligel József találta föl az első nyomdai szedőgépet. Feltalált ezenkívül számológépet, mozdonyt, mely ferde pályán bárhol megállítható, vasutat, amely magával hordja sineit.

1836. február 21-én született Delibes Leon francia zeneszerző. számos operája közül a legismertebb a Lakmé, amelyet magyar színpadok is előadnak.

1920. február 21-én halt meg Peary Robert amerikai sarkkutató. Piatal korában a haditengerészetnél szolgált. Mindig az volt a vágya, hogy felfedezze az északi sarkot. Többször indult utnak, de eredménytelenül. Mindig vissza kellett térnie. Végül 1909. április 6-án mégis sikerült célját elérnie és az északi sarkon kitűzte az amerikai lobogót. Az amerikai kongresszus érdemei elismerésül altengernaggyá nevezte ki.

— **Megtalálták a Dohány uccai merénylet alkalmával használt autót.** Budapestről jelentik: A rendőrség vasárnap megtalálta az egyik garázsban a Dohány uccai bombamerénylet alkalmával használt feketére lakkozott autót, amelyet napokon keresztül hiába kerestek és amelyen az egyik merénylet, Szabényi Győző elmenekült. A fekete gépkocsi egy részvénytársaság tulajdona és most az autó soffőrjét igyekeznek előkeríteni, aki 16 nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. A szökésben levő harmadik merénylet Jókendvi Miklós cégvezető a rendőrség feltevése szerint Budapesten bujkál, de az sincs kizárva, hogy külföldre menekült. Vasárnap a rendőrség letartóztatott három szélsőséges felfogású ismert fiatalembert, akik a jelek szerint összeköttetésben álltak a bombamerénylet szervezőivel. Ugyancsak vasárnap a toloncházba szállítottak 18 fiatalembert. A rendőrség nyomozása most főként arra irányul, hogy ki volt a Dohány uccai merénylet értelmi szerzője és kitől szereztek be a bombákat.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrnyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy dohoz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **MILLIÓS VAMBIRSÁGOT RÓTTAK KI EGY NAGYVÁRADAI KERESKEDŐRE.** Nagyváradról jelentik: Mive a cseh korona értéke a román valutával szemben esett, a csempészés ismét virágzó üzlet lett. A hatóságok megfigyelték, hogy a határmenti lakosság ismeretlen egének beszervezték és arra veszik rá őket, hogy drága gyapjukendőket hozzanak át Csehszlovákiából Romániába. Ezeket a földműveseket, ha elfogják, fejenként egy hónapi fogsázzal bünteti a törvény és magas bírságot is kel fizetnek. A letartóztatott csempészek minden esetben azt vallották, hogy az árut egy szatmári fiatalemberek adták át, aki postán Nagyváradra továbbította. A vámtisztviselők átnézték a Nagyváradra irányított postai küldeményeket és több csomagban, amelyeket Moskovits Izidor Nagyvárad, Iorga ucca 8. szám alatt lakó kereskedő nevére címeztek, csempészett gyapjukendőket találtak. Ertesítették a nagyváradi hatóságokat, akik Moskovitsot kihallgatták. A kereskedő azt vallotta, hogy ő nem kendőket, hanem imakönyveket és szegények részére használt ruhákat kap Szatmárról. Később házkutatást tartottak Moskovits lakásán. A házkutatás során nagymennyiségű csempészáru került a rendőrség kezére. Mindezek alapján a szatmári vámhivatal egymilliónyezázezer lei bírságot rótt ki Moskovits Izidorra. Ugyanakkor Cosăteanu Lucian vámfőnök 99 ezer leire bírságot Johán Essigman segésvári kereskedőt, aki paplanselymet csempésztett Romániába.

Mozi

M Ű S O R:

KEDD, FEBRUÁR 21.

APOLLÓ: Az álarcos ember (angol film) I. rész.
ATLANTIC: Első ötelés (angol film), Artatlan angyal (német film).
CAPITOL: Az álarcos ember (angol film) II. rész.
RIVOLI: A máltai ház (francia film).
SCALA: Hőfőherke és a hét törpe (német film).

— **Aláírták a lengyel—orsz kereskedelmi szerződést.** Moszkvából jelentik: A moszkvai lengyel nagykövét és a külkereskedelmi népbiztos tegnap aláírták azt az egyezményt, amely a két ország közötti kereskedelmi viszonyt szabályozza.

(—) **HUSHAGYÓ KEDD.** Ma van a farsang utolsó napja, hushagyó kedd, amikor vége szakad minden mulatságnak, dinom-dánomnak. Az összes katolikus temp-okban a mai napon szentésgyűléssel van. Holnap következik hamvazószerda, a negyvennapos nagybőjt kezdete. Ma még hejehuja, holnap lelkek buja. A hívők a templomba járulnak, ahol a kezdődő bűnbánati idő jeléül a pap hamut hint homlokukra.

— **Kitüntették a magyar irodalmi és művész világ jelesit.** Budapestről jelentik: A Magyar Hírlapírók Országos nyugdíjintézetének vasárnapi közgyűlésén Kozma Miklós elnök üdvözölte a nagyváradi származású Gulácsi Irén írónőt, akit a kormányzó a Corvin-lánccal tüntetett ki. Corvin-lánccal tüntették még ki Mész László premontrai kanonok költőt, dr. Mellis László egyetemi tanárt, Hülli Dezső műgyetemi tanárt és Aba Novák Vilmos festőművészt.

— **A CONSUM LEGUJABB SZÁMA** részletesen ismerteti a Jegybank igazgatóságának az ezévi közgyűlésen előterjesztett jelentését, amelyből megállapítható, hogy az exportőrök 16 milliárd lei értékű devizát szolgáltattak be a múlt évben a Banca Nationalának. Az ipari ankét során a borsipari termelés adatait ismerteti a Consum legújabb száma, amelynek gazdag tartalmából kiemeljük még a következő főbb cikkeket: Az Erdélyi Bank 200 millióra emeli részvényértékét. Óriási hiány mutatkozik parasztpamut fonalban. Nemzetgazdasági érdek a szőjabb belföldi iparosítása. Weiss Fülöp továbbra is a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóságának tagja marad. A román—francia gazdasági kapcsolatok kimélyítését várják gazdasági körökben az új kereskedelmi egyezménytől. A Sfatu Negostoreuc az adóki változtatlan átvitelezését kéri a pénzügyminisztertől. Az Autonóm Monopolpénztár bevételei a költségvetési év első felében meghaladták a hárommilliárd leit. Tizenegy magánvasutársaság megmaradt vagyonát is az állam veszi át. Közli folytatás gosan a Consum legújabb száma az új kereskedelmi jognak a részvénytársaságokra vonatkozó rendelkezéseit. A legfrissebb részvénytársasági alapítások, vállalati tranzakciók, pénzügyi hírek, közszállítások olvashatók a Consum legújabb számában. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Kolozsvár, Regina Maria ucca 48.

(—) **DIE AUSLESE** legújabb száma bőséges és értékes tartalommal most jelen meg. Különösen érdekesek a Madagaszkárról, az ismeretlen Amerikáról, Franciaország elnéptelenedéséről, a napi-reformról szóló cikkeket. A kitűnően szerkesztett folyóirat Romániában is kapható és egyes szám ára 38 lei, előfizetésben három hónapra 97 lei, egész évre 388 lei. Megrendelhető Welther H. könyvkereskedésében, Sibiu, Regina Maria ucca 27. vagy a kiadónál, Luken & Luken, Berlin SO 16. Köpenickerstrasse 55.

(—) **Harmónia-bál.** A Harmónia-dalegytel a Kiefer-féle vendéglőben sikerült bálal rendezett. A pazarul díszített nagyteremben Kálló Géza zenekarának vidám muzsikája mellett a nagyszámú közönség reggelit táncolt. A bál sikerének érdeme a Nagy István vezetése alatt állott körültekintő és figyelmes rendezőseget illeti meg.

(—) **A SZÉPMŰVÉSZETI AKADEMIA BALJA** a kulturpalotában levő Vigadó-teremben fényes sikerrel folyt le. A mulatságon többek között megjelent Baran Coriolan dr. belügyi miniszter, Ciupre Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Dragalina Cornelia tábornok és számos más előkelőség.

A lázas, liuktető élet felőrlí az erőt, ezért szükséges a valódi Diana sóborszesz-bedörzsölés.

(—) **ÖNGYILKOS LETT EGY CSATADI GAZDA.** Anton Jakob ötvenkilenc éves csatádi gazdálkodó a lakásában felakasztotta magát és meghalt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

(—) **Előadás az újságíróklubban.** Az újságíró céh kulturális előadássorozatának második estéje holnap, szerdán este kilenc órakor lesz az újságíró klub emeleti helyiségeiben. Az előadást Sárkány Gábor, a nemzetkisebbségi újságírók egyesületének országos elnöke tartja, aki az újságírói hivatásról beszél. Az előadás után Bojancáné Kulcsár Juliska operanékesnő több áriát énekel. A vezetéség ezenkívül még több művész számról is gondoskodik. Előadás után teát szolgálnak föl.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

— **ÖFELSÉGE TÁVIRATA A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉGHEZ.** Kolozsvárról jelentik: A Romániai Magyar Népközösség február 11-i alakuló értekezlete után Bánffy Miklós gróf, mint ismeretes, öfelségéhez üdvözlő táviratot intézett. Az uralkodótól ma a következő szövegű választ-távirat érkezett a Romániai Magyar Népközösség elnökéhez: „Bánffy Miklós Cluj. Közönetet mondok azokért a még és hódolatteljes érzésekért, amelyeket a Magyar Népközösség nevében kifejezett. Carol R.”

(—) **Papszentelések.** Pacha Ágoston megyés püspök március végén Weber Ottó, Wille András, Egi János, Gebhardt Jenő, Kolmer János, Keller Antal és Zepp Péter vezétt teológusokat pappá szenteli. Az új papok már a húsvéti ünnepek idején mutatják be első miseáldozatukat.

— **A holland királynő Belgiumban.** Hágából jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy május 23-án Vilma holland királynő meglátogatja Lipót belga királyt. A holland királynő három napig marad a belga fővárosban.

— **ANGOL ALTENGERNAGY ÉRKEZIK BUCURESTIBE.** Bucurestiből jelentik: Usborne angol altengernagy febr. 21-én Bucurestibe érkezik, ahol több napot tölt. Látogatásokat tesz Bucurestiben, majd előadást tart.

(—) **KITÜNTETÉSEK EGÉSZSÉGÜGYI TERÉNKÉRE.** Öfelsége az egészségügy terén kifejtett tevékenység legfelső elismeréseként a Meritu Sanitar érdemrendet adományozta Praporgescu Gheorghe ezredes, temesvári prefektusnak. Brotan Panait ezredes, szörényimegyei prefektusnak és Dobriceanu ezredes aradi prefektusnak. Temesvárott ezenkívül a következők kaptak kitüntetést: Major Agustin dr. főorvos, David Petre dr., Todan Iosif dr. kerületi tisztiorvos, Pautus Horia dr., Bontila Ion dr., Ratiu Eugen dr., Bánfi Stefan dr. **Krassómegyében:** David Teodor dr., Onciu Iosif dr., Budinteanu Virgil dr. főorvos, Karánsebesi polgármester, Perian Ioan dr., Fina Ioan dr. **Szörényimegyében:** Bejan Zeno dr., Laiescu Mihai dr., Lacatusi Cornel dr., Mihu Gheorghe, Pop Iosif, Vinze Aladar dr. főorvos, Grozavescu Ioan, Draganescu Titu dr., Albani Corneliu dr. **Arad megyében:** Tirica Romulus dr., Cosan Dimitrie dr., Pavel Ioan dr., Biscutia Anton dr., Barutiu Teodor dr., Tesici S. dr., Vatiuan Traian dr., Nica Victor dr., Bentia Enea dr., Mihaica Virgil dr., Zimvetiu Emil dr. Másodosztályú kitüntetést kaptak a következő segédorvosok: Gaataru Stefan dr., Nivolaides René dr., a temesvári nőklinika orvosai: Bojar Elemér dr., Roxin Tiberiu dr., Jurma Primus dr. és Marin Dimitrie. A gyermekkórház másodosztályosai: Milita Dimitrie dr., Leza Cornelia dr. **Aradon:** Stroescu Mircea dr., Jivulescu Iuliu dr., Tabic Miron dr. A harmadosztályú kitüntetést kapták Zaficu Maria, Ivanica Florica, Cristescu Constantia temesvári egészségügyi ügynökök.

(—) **HALÁLOZÁSOK.** meghaltak: Hercze János ötvenöt éves munkás, Kósó Rozália született Kovács harminchét éves, Papp Károly hatvannégy éves földmives.

(—) **A GAGERN-CSALÁD GYÁSZA.** Hosszas szenvedés után 72 éves korában elhunyt báró Gagern Miksa Károly. Az elhunyt néhai báró Gagern Ottó v. b. t. lovassági tábornok és lovassági felügyelő fia volt. Fiatal korában a katonai pályára lépett, majd szolgálaton kívüli viszonyba ment. Egy ízben országgyűlési képviselő volt. A galgóczi kerületben választották meg néppárti programmal. A háború kitörésekor önként jelentkezett szolgálatra. A háború után Temesvárt és Ivándán élt. Felcseégre született csásári és bodjai Csávossy Olga báróné, valamint gyermekei báró Gagern János volt huszárféhadnagy, báró Gagern Valéria, férjhezett nemes Fodor Andrásné, báró Gagern Anna, férjhezett Madamovicci Miklós ezredesné gyászolják.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Geiger Mária, Talpai Zeuzsanna, Weisz Judit, Juszt Hermann.

— **AZ OLASZ NÉPSZÁMLÁLÁS EREDMÉNYE.** Rómából jelentik: A legutolsó népszámlálás adatai szerint 1939 január 31-én az olasz királyságban és Líbia négy tartományában lakó olasz állampolgárok száma 44.083.000 volt.

(—) **HALÁLOS GÉPKOCSIGAZOLÁS.** A szörényimegyei Klicsó község-közelében 1937 szeptember 29-én az egyik lugosi utobusz halálra gázolta Jureca Petru gazdá kodót. Emiatt Iancu Constantin negyven éves autobuszvezető ellen gondatlanságból okozott emberölés címén vádat emeltek. A lugosi törvényszék tárgyalására több tanút hallgattak ki, akik igazolták azt, hogy a halálos gázo ársért nem a sofőr a felelős. Ennek alapján felmentették a sofőrt a vád alól. A gazda özvegye az ítélet ellen fellebbezést jelentett be, de az ítéletből azt tegnap, mint általában elutasította.

(—) **TEMESVÁRI GABONAKERESKEDŐ HIRTELEN HALALA.** Deutsch Arnold temesvári gabonakereskedő, akinek cége évtizedeken át állott a temesvári piacon, hétfőn délután hirtelen meghalt. A hetven éves Deutsch Arnold a volt Múmalom udvarán levő gabonarektárban tartózkodott, amikor hirtelen rosszul lett, összeesett és percek alatt meghalt. A helyszínen megjelent orvosi bizottság szív-szélhűdést állapított meg a halál okának. Deutsch Arnold agglégény volt és Jugosz-áviában laktak közelebbi rokonai. A rendkívül szívós és nagy munkabírási ember az utolsó percig szorgalmasan dolgozott.

(—) **Titkos kártyaklubot lepleztek le Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Az ügyészség rendeletére tegnap a Buleescu-ucca 13. szám alatt lévő Atene-kávéházban váratlanul házkutatást tartottak és megrálfaltatták, hogy a három belső szoba játékklubba van átalakítva, ahol minden társadalmi osztályhoz tartozó személy hatalmas összegekben játszik. A razzia során 50 személyt állítottak elő, köztük 20 kereskedőt. A kávéház Iacobescu nevű tulajdonosát letartóztatták.

(—) **Súlyos autószerencsétlenség.** Constantából jelentik: Súlyos autószerencsétlenség történt tegnap. Egy túraautó nagy sebességgel haladt a város felé. Petre Ponescu kapitány az autót hibás kormányzás következtében az árokba vezette. A társaságában levő Chirila mérnökkel együtt, életveszélyes sérüléseket szenvedett.

(—) **A temesvári katonai törvényszék felmentett egy gazdát, akit az amnesztia-rendelet hírvárával vádoltak.** Maritescu I. teregovai gazdálkodó 1937. augusztus 6-án kissé ittas állapotban Stoicescu Gheorghe gazdával beszélgetett. Közben Stoicescu megegyezetlenül kijelentést tett az akkori amnesztia-rendelettel kapcsolatban és azt a részeg ember állítólag elvesztette. Stoicescu feljelentést tett Maritescu ellen, aki a temesvári katonai törvényszék tárgyalásán azzal védekezett, hogy részeg volt és nem is tudta, hogy a feljelentő miről beszél. Több tanu is azt vallotta, hogy Stoicescu tetete meg a sérelmezt kijelentést és a vádolt véleményét nyilvánvalóan kihívó szándékkal kérte. Maritescu csak a feivel bólogatott, de nem lehetett tudni, hogy ez helyeslés volt-e. A katonai törvényszék felmentette a gazdát.

Vakok hangversenye

A vakok támogatását szolgáló egyesület rendezésében igen szép hangversenyt adtak a vakok a városi színházban, Buteanu Nicolae dr. egészségügyi vezérfelügyelő védnöksége alatt. A hangverseny Artene Ioan dr. beszéde vezette be, aki mélyszántó előadásában a vakok problémájával foglalkozott úgy segélyezési, mint társadalmi szempontból. Ezután a vakok ének-kara lépett az emelvényre és különböző szerzők műveit adta elő igen nagy biztonsággal, hangbeli készséggel és finomsággal. Valóban bámulatos az ő teljesítményük, ha elgondoljuk, hogy ők a francia Braille hat-pontos módszer szerint ujjakkal tapintják kottáikat és mindent kívülről kell megtanulniok, ami rendkívül gazdag és változatos műsorukat tekintve, emlékeztetnek is nem csekély teljesítményre. Mint zongora-előadók Robitu Constantin és Wolff jeleskedtek, akik Brediceanu és Schubert műveit játszották igen hangulatosan és briliáns készséggel. Dohian I. és Dobrin Petru kitünő hegedűsök, Beethoven, Mozart és Wieniavsky darabjaival a legkényesebb hangversenyigényeket is kielégítették. Petrut I. nagyon szépen énekelte Gretry áriáját és Montia egy domjánát. Talaz Emil mélyérzésű költeményeit szavalta, végül a vakok zenekara Porumbescu operettjéből játszott részleteket könnyed bájjal. A betanítás Ijac Vasile, a vakok intézetének zenetanára végezte, aki büszke lehet sokoldalú munkájának fényes eredményére. De örvendezhetnek a szegény vakok is, mert hangversenyüknek nemcsak erkölcsi, hanem jelentős anyagi eredménye is volt. Így elérték céljukat, amiért ezt a szép zenedélután nyújtották, megvásárolhatják a zenekarukhoz szükséges rég óhajtott hangszereket a népesen látogatott hangverseny jövedelméből. (F.)

— **Jugoszláv újságírók Temesvárott.** Vasárnap este Lukovics Koszta dr. meghatalmazott miniszter, a jugoszláv kormány sajtófőnökének vezetésével több jugoszláv újságíró érkezett Temesvárra, akiket Sztamora-Moravica határ-állomáson Harsu Gheorghe helyettes sajtóigazgató fogadott és kísért további útjukon. A temesvári pályaudvaron Conciatu Iancu, az újságírócéh elnöke üdvözölte a jugoszláv újságírókat, akik nemskára tovább utaztak Bucurestibe, ahonnan lapjaikat a Balkán-szövetség üléseiről tudósítják.

— **Öngyilkos kereskedő.** Ploestiből jelentik: Grünberger N. kereskedő anyagi romlása következtében öngyilkosságra szánta rá magát. Előbb erős mérget vett be, majd pedig késsel megbelszúrta magát, hogy biztosan meghaljon. Sérülésével kórházba szállították.

— **AZ EGYIK SZIR TARTOMÁNY ALLITÓLAG KIKIALTOTTA FÜGGETLENSÉGÉT.** Beyrutból jelentik: A siriai kormány lemondása következtében egyes vidékeken súlyos összetűzések voltak. Főként Lattacia tartományban, amely eddig sohasem ismerte el a francia gyarmati tartományokat. Lattacia hír szerint kikiáltotta a függetlenségét. Az összetűzéseknek eddig 3 halottjuk és sok sebesültjük van. Beyrutban az összes üzletek zárva tartanak.

— **NAGY GYARTÚZ BUCURESTIBEN.** Bucurestiből jelentik: Hata-mas tüzvész pusztított ma a Dr. Cherchez uccai fogalgyárban. A tüzet a szövődei munkások vették észre, akik azonnal értesítették a tűzoltókat. A tűzoltók rövidesen lokalizálták a tüzet. A kár jelentékeny.

— **RÉSZVÉNYCSEMPÉSZÉSEN ÉRTEK EGY BANKART.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi vámvivatal jegyzőkönyvet tett át az ügyészséghez, amelyből kitűnik, hogy Jonal Alschak ismert bankár négy millió ötszázezer lei értékben Astra Romans részvényeket akart az országba becsempézni.

— **ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT:** Páris: 16.65. London: 26.45. Newyork: 44.0 és fél, Brüsszel: 74.22 és fél, Milánó: 23.17 és fél, Amsterdam: 236.15. Berlin: 176.75, Szófia: 540, Prága: 15.07 és fél, Varsó: 83.12, Belgrád: 10.00, Bucuresti: 3.37.

— **Megjelent a Hivatalos Lapban az Arcvonal egyenruha-szabályzata.** Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap mai száma közli a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal egyenruhájára vonatkozó szabályzatot.

— **Gyilkolt a csendőr.** Bucurestiből jelentik: A hatóságok elrendelték Costache Gheorghe crucisóri csendőr kézrekerítését, aki a következő körülmények között gyilkosságot követett el. A csendőr szabadságon volt és felkereste menyasszonyát, Nagy Florareat. Közben odaérkezett Csikai Júlia, aki kérdezte a csendőrt, tud-e lőni Costache Gheorghe a szeméhe emelte a puskát, és anélkül, hogy megvizsgálta volna fegyverét, a ravaszt megrántotta. A golyó a leány nyakán hatolt keresztül. A csendőr a büntetéstől való féltelmében megszökött.

(—) **AZ IPARÖSSZHANG DALÁRDA KÖZGYŰLÉSE** február 26-án délután négy órakor lesz a gyárvárosi Horga-féle vendéglőben és arra a tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA:

Szerdán, február 22-én a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare uccában levő Jahner R. gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol uton levő Maria gyógyszerár.

A IV. kerületben a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszerár.

A V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujjászületés Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Fénytelen szemü

férfiak és köztük elvéve nők ültek a székso-
rokban. Nem látták egymást, csak érezték egy-
más közelségét. Az első sorban néhány látó
ember — vakok pártfogója — ült és hallgatta
a beszámolókat. Ez volt az intézetben kívül élő
vakok egyesülete közgyűlésének külső képe.
Crismarium Octavian dr. ügyvéd, az egyesület
fisztelebeli elnöke és támogatója nyitotta meg
meleg szavakkal a közgyűlést, köszönetet mon-
dott a jóakaróknak és a sajtónak mindazért,
amit a vakok érdekében cselekedtek. Jenner
József titkár megható emlékbeszédet mondott
az egyesületnek nemrég elhunyt elnökeiről,
Bundó Józsefről és szívből jött szavai alatt
szemben fény helyett a könny gyöngye csillogott.
Azán következett az évi jelentés, a zárszáma-
dás, a költségvetés tervezete és az alapsza-
bályok módosításának javaslat. A közgyűlés
látó vendégei mély megindultsággal néztek,
amint a vak emberek furge ujjai végesimogat-
ták kidomborító braille-írások sorait. Ujjakkal
olvastak és ajkuk folyékonyan ismételte az ol-
vasottakat. Gyorsan, minden fennakadás nél-
kül ment ez az olvasás. Kitérnek a jelentések-
ből, hogy a nyolc éve működő egyesület virág-
zik és megélhetést biztosít tagjainak, lucatnyi
munkaképteleneknek pedig tisztos és állandó
segélyt. A felszólalásokat sebesen járó kézzel
jegyezte a vakok braille-írásával az egyik vak
ember a megfelelő szerszámmal, amely halkán
kopogott, akár a táviróéép. A jelentések tudomá-
súl vétele után betölték az üresedésben
levő női állást. Vak sorstársukat, Lengyel
Miklóst választották meg elnökükké. Pénzlaros-
nak Teodosie Miront, választmányi tagokká
Muresan Simont és Kovács Gyulát választották
meg. Lengyel Miklós új elnök kérte az egye-
sület tagjainak egyetértő, testvéri támogatását
és szeretetét. Az egész közgyűlés nyugodtan,
higgadtan folyt le. A vakok, akik nem látják a
világ csunya dolgait, de lelkükkel szebben lát-
nak és tele vannak szeretettel, nem hevesked-
tek, nem vitáztak, nem civódtak, mint azt gyű-
léseiken a látók szokták.

A VILÁG

AZ AMERICAN GEOLOGICAL SOCIETY
most tartotta az évi kongresszusát egyszerre több
városban. A legtöbb delegátus Richmondban je-
lent meg. A megbeszéléseken összesen mintegy
ezer geológus vett részt. D. H. McLaughlin, a
Harvard egyetem földtani professzora előadá-
scsában elmondta, hogy ha a háborusokdás és
az örültségig terjedő fegyverkezési láz nem
csökken, száz év múlva az egész világ érezni
fogja a fémekben bekövetkező hiányt. H. V.
McMurray houstoni egyetemi tanár szerint a
földrengésekre határozott hatása lehet a hold-
nak. Negyvenhét délfamerikai földrengés alapos
tanulmányozásával állapította meg, hogy min-
den rengésnek volt valami kapcsolata a hold
változásaival. D. T. Griggs, a Harvard-egyetem
tanára újszerű módon magyarázta a hegyek
alakulásának történetét. Elmélete szerint, mikor
a föld hűlni kezdett, az olvadt lava örvénylő fo-
lyamai a földfelület hatalmas részét leszivták a
mélybe, mikor pedig a lava örvénylése megszűnt,
a leszivott földterületek hatalmas lendülettel a
magasba emelkedtek és így keletkeztek a he-
gyek. Paul Smith tengerészkapitány arról szá-
mol be, hogy az Atlanti óceán huszezer eszren-
dó alatt tizenkét lábnyit süllyedt, most ismét
emelkedésben van s már majdnem elérte előbbi
szintjét.

DE LA WAR angol közoktatásiügyi minis-
ter egy londoni banketten elmondta, hogy a há-
boru óta a 12—13 éves angol iskolásgyerekek
átlagos magassága két hüvelykkel, átlagos súlya
pedig 6—8 fonttal növekedett.

KANSAS CITYBEN már a biciklit is beszo-
rozták az emberrablási eszközök sorába. George
Bickle, a 17 éves patikai kifutót megleste egy
biciklis fiatalember. Mikor kilépett a gyógy-
szertárból, hozzálépett és rászólt, hogy mukka-
nás nélkül üljön biciklijé kormányához, mert kül-
önben halál fia. Azután elhagyott vele. Egy el-
hagyott utcában megállította a biciklit, foglyát
leszállította, elrabolta 1 dollár 10 centnyi pénzt
és elengedte. A különös emberrablás tettesét az
egész város rendőrsége nyomozza.

Mihályfy Emil

A Bánság magyarságának súlyos gyásza
van. Mihályfy Emil temesvári terménykereske-
dő, a magyar közélet és társadalom egyik általá-
nosan becsült tagja, hétfőn délután két óraker
belvárosi, Páris-utca 3. szám alatti lakásán hosz-
szas szenvedés után meghalt. Régi szívbaja ölte
meg ezt a csupa szív, csupa becsületes, tiszta,
nemes érzés fűtötte embert, akit nemcsak ke-
gyetlenül sújtott családja, de barátai, tisztelői,
kartársai és a társadalom széles rétege őszin-
tén, mélységesen megsirat. Mihályfy Emil apja
állami főerdész volt, iskoláit a temesvári piarista
főgimnáziumban és Budapesten végezte. Mint
fiatalember több éven át a temesvári Műmalom-
nak volt kötelességtudó tisztviselője, majd ön-
állósította magát és közel húsz év óta köztisz-
teletben álló, puritán jellemű tagja volt a keres-
kedelmi életnek.

Élénken résztvett Mihályfy Emil a temes-
vári magyarság életmegtúlvánulásaiban, éve-
ken át vezetőségi tagja volt a gyárvárosi, majd
a belvárosi magyarságnak és ha lágy, selymes
tenorján felcsendült ajkáról a magyar dal, könny
szökött a szemekbe, meleg érzés költözött a szí-
vekbe. Gyönyörű lírai tenorja hosszú időn át
erőssége volt a Magyar Dalárdának és utóbb a
Filharmóniának. Dalosversenyeken, hangverse-
nyeken, közművelődési rendezéseken Mihályfy
Emil éneke mindenkor a legtisztább művészi és
magyar érzés megnyilatkozása volt. A negyven-
öt éves férfiút már évek óta gyógyíthatatlan
szívbaj gyötörte és sem feleségének mindent
feláldozó gondos ápolása, sem az orvosi tuda-

mány nem tudott rajta segíteni. Tegnap, ebéd
után halálsejtés fogta el, szeretettel szorongatta
egyre gyengülő erővel felesége kezét, majd rövid
haláltusa után csendesen örökre elszenderedett.
Egy tetőtől talpig jó, becsületes magyar ember,
a leggondosabb családapa és a leghűségesebb
barát száll vele sírba. Koporsójának a legdrágább
kincsétől megfosztott özvegyén, született Tejnor
Gizallán kívül két fia, a tizenhét éves László és
a tízéves Nándor siratják. Gyászolják ezenki-
vül testvérei: Mihályfy Elza, férjezett Fagler
Lászlóné Szegedről, Mihályfy Jenő, Mihályfy
Béla állami erdészeti tisztviselő, Mihályfy Ká-
roly és Mihályfy Ernő magántisztviselő. Az
özvegy családja részéről ennek testvérei, Tej-
nor Ferenc temesvári, Tejnor Nándor aradi, Tej-
nor József és Márton szebeni látszereszek és Tej-
nor Mária, továbbá a Perina, Schmidt Béla, Jan-
csó és Wilhelm családok gyászolják. A holttestet
a gyárvárosi katolikus temető kápolnájából szer-
dán délután helyezik örök nyugalomra. Egy so-
kat szenvedett, lelkes magyar szív pihen el sír-
hantja alatt nyugalomra.

Ezen a héten vegyen
hőmérőt és barometert
KECSKEMÉTIMÉL

Bulev. Ducea 2
Február 15—23-ig külön hőmérő-kirakat,
Erdemes megnézni!

Közgyűlést tartott az Erdélyi Múzeum Egyesület

Vasárnap zajlott le az Erdélyi Múzeum
Egyesület rendezévi közgyűlése. Az elnök Jósika
János báró megnyitó beszédében kiemelte
a múlt év augusztus 4-iki kisebbségi statutum
27-ik szakaszának jelentőségét, amely az egye-
sület kérdéseit méltányos formában rendezte.

Jósika János báró hangsúlyozta, hogy Drago-
mir Silviu kisebbségi főkörmánybiztos szintén
nagy segítségére volt. A nagy tetszéssel fogad-
ott elnöki beszámoló után a különböző szakos-
tályok jelentései következtek.

Egyezség készül a kincstár és a Katolikus Státus között

Bucurestiből jelentik: Az erdélyi római ka-
tolikus status egyes kolozsvári ingatlanai, a
nagyváradi premonstréi rend és a temesvári piar-
isták tulajdonát képező birtokok telekkönyvi
jogának ügyében a Semmitőzsek február 17-re
tűzött ki tárgyalást. A Semmitőzsek előtt a val-
lássügyi, közoktatásiügyi, földművelésügyi és
munkaügyi minisztérium külön-külön államügy-

védél képviseltette magát. A katolikus status
képviseletében dr. Gyárfás Elemér jelent meg.
A tárgyalás megkezdésekor mindkét fél bejelen-
tette, hogy a kincstár és a katolikus status kö-
zött megegyezés jött létre a tárgyalás folytatá-
sának bizonytalan időre való elhalasztására,
hogy időközben perenkívüli egyezséget létesít-
hessenek.

Élénk tárgyalások Franciaország és Spanyolország között

Burgosból jelentik: Leon Berard francia szená-
tor és két munkatársa tegnap a nemzeti spanyol
kormány külügyminisztériumának több magas-
rangú vezetőszemélyiségével tanácskozott
Berard a sajtó előtt tett nyilatkozatában hang-
súlyozta, hogy nincsen szó tanácskozásról, ha-
nem csak a vélemények kicseréléséről, amelyek

a nemzeti Spanyolország és a francia köztársá-
ság közötti viszony normálissá tételére vonatkoz-
nak. Este fél 7-től fél 8-ig Berard Jordana kül-
ügyminiszterrel tanácskozott, majd ezután Be-
rard Barcelonába utazott, ahol Francoval és a
kormány többi tagjaival tanácskozott.

Londonban fontos tárgyalások lesznek Beck lengyel külügyminiszterrel

Lengyelország nyersanyagforrást, kölcsönt kap és csatlakozik
a London—Páris-entente-hez?

Londonból jelentik: Több angol lap, így a Sun-
day Express beszámol arról, hogy az angol kormány
meghívja a legközelebbi napokban Beck lengyel kül-
ügyminisztert Londonba. Diplomáciai körökben re-
méli, hogy a vele folytatandó megbeszélések tény-
legesen

hozzá fognak járulni a politikai helyzet tisztá-
zásához.

A Times is közli ezt a hírt és megjegyzi, hogy Beck
ezredes a közelmúltban Hitlerrel, majd Ribbentrop
külügyminiszterrel tárgyalat, utána a legközelebbi
napokban Ciano olasz külügyminiszter lesz a ven-
dége és végül Gafencu külügyminiszter tesz látó-

gatást nála Varsóban. Ennél fogva a Chamberlain-
nal és Halifax-al való tanácskozása valószínűleg
mindkét fél számára értékes eredményeket érhet el.
A megbeszélések során érinteni fogják a Lengyel-
országból kivándorolt zsidók kérdését. Szerepel még
a tárgyalások során

Lengyelország hozzájuttatása nyersanyag for-
rásokhoz

és végül kölcsön nyújtása is a lengyel fegyverkezési
meggyorsítása érdekében. Hír szerint mindezek el-
lenében

Lengyelország hajlandó lenne együttműködni
Angliával és Franciaországgal.

KÖZGAZDASÁG

Valcovici Victor volt miniszter, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala országos főtitkárának temesvári látogatása

Nagyfontosságú értekezlet a kereskedelmi és ipari élet vezetőivel

Valcovici Victor, volt miniszter, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala kereskedelmi és ipari osztályának országos főtitkára, vasárnap Temesvárot tartózkodott és résztvett azon az értekezleten, amelyre a királyi helytartóság területén működő kereskedelmi és ipari kamarák vezetői, valamint a közgazdasági élet más számottevő tényezői kaptak meghívást. Vele együtt érkezett Niculescu-Ritz, a Sfatul Negustoresc országos elnöke és Samoila Alexandru, a kisiparosok országos szövetségének elnöke. Az állomáson Giurcaneanu Eduard kamarai elnök vezetésével nagyobb küldöttség fogadta a volt minisztert, aki egyenesen a kereskedelmi és iparkamara palotájához hajtatott, amelynek nagy tanácstermében ekkor már összegyűltek a kereskedelmi és ipari élet vezetői.

A nagyfontosságú értekezleten megjelent Maria Alexandru dr. királyi helytartó is.

Ott voltak továbbá Giurcaneanu kamarai elnök, Mateescu Stefan mérnök, az aradi kamara elnöke, Popescu Grigore a lugosi kamara elnöke, továbbá a devai kamara kiküldötte, Suciu Mihai kamarai kormánybiztos, Teodorescu Constantin műegyetemi rektor, valamint az egyes érdekképviseletek részéről Baltescu Ioan dr. és Prochaska Ede a gyáriparosok nevében, Bossel Alexandru és Csasznek Nándor dr. a helyi Sfatul Negustoresc képviselőiben, Stachler Ádám a Kereskedők Egyesületének elnöke, Scheer József a vendéglősök ipartársulatának elnöke, Beller Hans és Duckhorn Hans a két német kereskedelmi és ipari szervezet nevében, Barglzan a román kereskedők és iparosok egyesülete részéről,

Gutu Simeon és Gazda József titkár a kisipari szindikátus nevében, Mogos Péter Resicáról, továbbá Conciatu Iancu az ujságíró céh elnöke, Fratila Ioan kamarai főtitkár, Arzenovici Zoltán dr. kamarai titkár, Roxin Iosif, kamarai ideiglenes bizottsági tag, Henz József, az utazó kereskedők elnöke és még számosan.

Giurcaneanu kamarai elnök üdvözölte a megjelent vendégeket és őszinte örömeinek adott kifejezést, hogy különösen Temesvár kereskedelmének és iparának képviselői a maguk körében köszönhetik Valcovici volt minisztert, aki több mint tíz éves temesvári műegyetemi működése alatt hozzájárult Temesvár szívéhez.

Ezután Valcovici közel egy órási expozét mondott és ebben rámutatott azokra a nagy feladatokra, amelyek a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalaiban a tartományi, megyei és helyi képviselőknek, első sorban pedig a titkároknak osztályrésziül jutnak. Hangsúlyozta, hogy

az egyes titkári állások betöltése komoly munkát, rendkívüli odaadást és áldozatkészséget kíván.

Indítványára a megjelentek egyhangú lelkesedéssel hódoló táviratot intéztek Öfelsége, II. Carol királyhoz.

Az értekezlet után az Unió-klubban ebéd volt, amelyen számos felkészített hangzott el. Délután Valcovici a kereskedelmi és iparkamara elnöki szobájában kihallgatáson fogadott több kereskedelmi és ipari vezetőt, akikkel aktuális kérdésekről folytatott beható eszmecsere. Este Valcovici kíséretével együtt Craiovára utazott.

Öt éven belül modern vásártér, állatkórház, kerületi huscsarnokok és tejközpont létesülnek Temesvárott

Cristea Vasile dr. városi főállatorvos, aki a város állategészségének vezetését a mult esztendőben vette át és feladatát fiatalos lendülettel végzi, öt esztendőre felosztott nagyszabású tervet dolgozott ki, amelyet a város vezetősége elé terjesztett. Az 1939—1940 évi költségvetés keretén belül elsősorban egy

nagy modern vásártér létesítését javasolja.

A mai vásártér nem felel meg a modern követelményeknek. Az új vásártérnek negyven holdnyi területen kell megépülnie megfelelő állathozokkal, vízvezetékekkel, itató medencékkel a szükséges egészségügyi követelményeknek figyelembe vételével. A létesítésben vegyen részt a város, a mezőgazdasági, valamint az ipari és kereskedelmi kamara. Ezen a vásártéren, amelynek saját és állandó személyzete volna, tartanak

havonta a nagy és hetenkint a kis állatvásárokat.

Az 1940—1941 évi költségvetés keretében javasolja Cristea dr. főállatorvos egy modern állatkórház és diszpanzér létesítését. Temesvárott jelenleg van 1406 ló, 12 019 szarvasmarha, 300 disznó, 6755 kutya, rengeteg baromfi és nagyszámu más háziállat. Szükséges

a beteg állatok állandó kezelésére modern állatkórház, nyilvános állatorvosi rendelő a megfelelő mellékhelyiségekkel. Állatkórház és diszpanzér hiányában sok állat pusztul el idő előtt. Az 1941—1942 évi költségvetés feladata volna megfelelő köztisztálók létesítése nagyobb bekerített területtel. Szükség van arra, hogy ezekben az istállóknak bikákat és apaméneket tartssanak. Ezen a téren a mai viszonyok tarthatatlanok. Az ötéves terv ajánlja, hogy az 1942—1943 évi költségvetési esztendőben

építsenek a város minden kerületében modern huscsarnokot, megfelelő hűtőberendezéssel,

hogy a környékbeli hentesek és mészárosok ott tarthassák a maguk huskészletét, amelyből csak

annyit hoznának üzletükbe, amennyire a napi forgalom szempontjából szükség van. Végül javasolja a főállatorvos, hogy az 1943—1944 évi költségvetés keretében

létesítsen tejközpontot.

Erre a célra felhasználható a meglévő tejközponti épület és a gépek egy része is. A város esetleg a tejközpontot szövetkezeti alapon csinálhatná meg és a környékbeli tejszövetkezetek útján olcsó tejjel láthatná el a lakosságot.

Az elmúlt évben 500 millió leit ruházott be a romániai ipar

A termék elhelyezése nagy nehézségbe ütközött és a Banca Nationala vásárolta fel. — A lei stabilizálása. — Románia gazdasági helyzete a Banca Nationala tükrében

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala részvényesei ma délelőt tartották rendes évi közgyűlést, amelyen Mitita Constantinescu bankkormányzó és pénzügyminiszter az általános gazdasági helyzetről nagyobb beszédet mondott. Az ország mezőgazdasági helyzetével foglalkozva a bankkormányzó rámutatott arra, hogy a termék elhelyezése a külföldi piacokon nagy nehézségekbe ütközött, miután azokon még nagyobb mennyiségű 1937-es terméfelesleg volt, ezenkívül pedig több ország, főleg Franciaország rekord termése miatt szintén exportált. Ennek következményeként a Banca Nationala a nemzeti szövetkezetek révén kénytelen volt a belföldi piacon 46 000 vagon búzát felvásárolni, összesen 2 milliárd 200 millió lei értékben. Ugyancsak a búza árának fenntartása érdekében vagononként 10, majd később 13 ezer lei kivitali prémiumot fizettek.

Ami az ország iparának felszerelését illeti, a kedvezőtlen gazdasági viszonyok ellenére is itt óriási előrehaladás történt. Az elmúlt esztendőben

Tisztázódik a helyzet a szabadforgalmi devizák körül

A szabadforgalmi devizák új rendjével kapcsolatban a bankok bővebb felvilágosításért folyamodtak a Banca Nationalához. Irásos utasítás még nem érkezett, de a jegybank vezetősége szóbelileg közölte az engedéllyel bíró bankokkal, hogy az új árukra vonatkozó devizaátutalásnál nem kell előzetes engedélyt kérni. A bankok másik kérélmé az volt, hogy az egymásközi forgalomban ne kelljen a borderoura rávezetni a megbízó ügyfél nevét. Ehhez a Banca Nationala is hozzájárult, viszont a deviza eladóját, felhát az exportőrt a helyes ellenőrzés végett, feltétlen meg kell nevezni. Azáltal, hogy az utóbbi két héten alig volt szabadforgalom, a devizák ára lényegesen esett: a 30 százalékos kvótán fontsterling 1780 lei, 40 százalékos kvótán 1130 lei.

Árfolyamok, gabonaárak

HÉTFŐ, FEBRUAR 20.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is beforlaltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, német márka 38—39, feár nélkül.

A bányági gabonapiacra a buza irányzata csendes és a tengeri irányzata lanya. Megfelelő kereslet hiányában a piac üzletlens. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, teu-geri 325, korpá 300, zab 430, takarmányárpa 830, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

(=) AZ ITALMÉRÉSI ENGEDÉLLEL RENDELKEZŐ TEMESVÁRI ÉS LIPPAI LAKOSOK JELENTKEZÉSE A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGON. A MAT kereskedelmi ügyosztályának rendelkezése értelmében mindazok a temesvári és lippai lakosok, akik italmérési engedéllyel rendelkeznek, kötelesek március 15-ig két fényképet benyújtani a temesvári pénzügyigazgatóságon. Az egyik fényképet az italmérési engedélyre ragasztják, a másik fényképet pedig a pénzügyigazgatóság-nál marad. A fényképeket személyesen kell benyújtani az italmérési engedélyek ügyét intéző hivatal-nál, amely a kormányzati épület második emeletén van.

az iparban és kereskedelemben eszközöket beruházások összege meghaladja az 500 millió leit. A külkereskedelmi mérleg, a mult évben az ország javára 1 milliárd 952 millió lei felesleggel zárult.

A pénzügyi helyzet szintén kielégítő, amennyiben a március 31-én lezárandó pénzügyi év költségvetése felesleget fog felmutatni.

A Banca Nationala által folytatott pénzügyi politika a lei stabilizálásához vezetett. Az aranyfedezet növekedett és 1938 december 31-én értéke 18 milliárd 120 millió 485 ezer lei volt, ami az összes látra szóló kötelezettségek 37.41 százalékos fedezetének felel meg. A bankkormányzó végül bejelentette, hogy a Banca Nationala részvényesei között 60 millió lei osztalékot fizet ki, ami részvényenként 300 leinek felel meg. Az osztalék folyósítását már kedd délelőt megkezdi. A közgyűlés ezután nagy szavazat többséggel igazgatónak Lapedatut, ellenőrnek ismét Marcus Mihailt választotta meg.

Csak két hónapig maradnak hatályban az ideiglenes italmérési engedélyek

Az italmérési kérvényhez csatolt jegyzőkönyv kellékei

A pénzügyminiszter körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben újra szabályozza az italmérési engedélyek kiadásának módját. Nagyobb vonásiban a rendszer a régi marad azzal, hogy az előzetesen letett okmányok alapján kiadott engedélynek csak 2 hónapos hatálya van, tehát ezen belül az italmérő tartozik iratait kiegészíteni, ellenkező esetben a pénzügyigazgatóság javaslatot tesz az engedély megvonására, illetve a két hónapos időtartam meghosszabbítására.

Az italmérési díj annak az évnek a kezdetétől esedékes, amelyben kiadták az engedélyt. Az

italhivatal az italmérőt a teljes pénzügyi évre terhel meg az illetékkel (bérrel) és azt negyedévenként behajítja. Az italmérési engedélyért történt folyamodás esetén felvett jegyzőkönyvnek a következőket kell tartalmazni: a) község, ahol az italmérő működni fog, b) a község lakosainak száma, c) a már működő italmérések száma kategóriánként, d) a szomszédfalvak távolsága, e) a korcsmahelyiség távolsága a templomtól és iskolától, vagy a nemzetvédelemmel kapcsolatos intézménytől, ha ilyen van a községben.

== Pereskedés egy erdélyi cég tulajdonosai között. A marosvásárhelyi Nussbaum Testvérek az egyik tagjának, Nussbaum Adolfnak kiválási szándéka miatt per keletkezett. Nussbaum Adolf 4 millió lei értéket kívánt testvéreitől. A cégtagok között érvényben levő társasági szerződés alapján Nussbaum Adolf egy választott bíróság előtt pert indított Nussbaum Móric, Nussbaum Lajos és Nussbaum József társtagok ellen, arra kérve a választott bíróságot, hogy az állapítsa meg a vállalatból neki járó részt. A választott bíróság Sennensiek Béla mint elnök és Szántó Jakab, illetve Rosenfeld Jenő, mint tagok foglaltak helyet. Nussbaum József alperes a helyi törvényszékhez kizárási kérelmet adott be a választott bíróság elnöke ellen, azt állítva róla, hogy az ügyre vonatkozólag olyan előzetes kijelentéseket tett a perbenálló feleknek, amelyek károsan befolyásolnák a per kimenetelét. A törvényszék bebizonyítottan látta az alperes állításait és ennek következtében Sennensieket felmentette a cégtagok közötti vitás ügy letárgyalására összeállított választott bíróság elnöki tisztségétől. Sennensiek megfellebbezte a törvényszék határozatát s most az ítélőtábla elvi jelentőségű döntéssel tisztázta az érdekes bonyodalmat. A tábla ugyanis jögezősen kimondta, hogy a választott bíróság elnökének fellebbezését, mint elfogadhatatlant, visszautasítja, mert a választott bíró nem támadhatja meg az ő felügyelőségét elrendelő törvényszéki határozatot.

== MEGKEZDIK A BEHOZATALI ENGEDÉLYEK KIADÁSÁT. Ing. Th. Ficinescu, a kontingentálási hivatal adminisztratív osztályának igazgatója, Bujoiu nemzetgazdasági miniszter elé terjesztette a folyó negyed kontingentálási táblázatát, amelyet a miniszter jóváhagyott. E héten megkezdik a behozatali engedélyek kiadását, egyelőre olyan országok tekintetében, amelyekkel clearingegyezményünk van.

== Bérleszállítást kérnek a kereskedők, mert nem nyílt meg az az ucca. 1938. május elsején Szatmár városa bérbeadott 11 Sugárúti üzlethelyiséget. A jelentkezők magas bért fizettek, mert úgy volt, hogy a Sugár-utat rövidesen megnyitják. Így a hivatalosan 12.000 leiben megállapított boltbér helyett, egyes kereskedők 30.000 leit is megadták. A Sugár-ut megnyitása azonban azóta sem történt meg és így a magas bérek nem állanak arányban az ucca forgalmával. Eppen ezért a város tizenegy Sugár-úti bérleje most memorandumot adott be Moiss Victor polgármesterhez, akat arra kérnek, hogy sürgősen szállítsa le felére a boltbérüket, mert amennyiben ez nem történne meg, az összes bérleik testületileg felmondják bérletüket. A város még nem határozott az ügyben.

== Aho! a bankbukásnál nem vesztenek a betétesek. Amerikában megbukott egy bank, nem lett belőle nagy baj. A betétek mind biztosítva voltak. Ez is amerikai találmány, biztosítás bukás ellen. Amerikában a kistőkések védelme olyan tökéletes, hogy csak a legtrikább esetben történhet tömegszerencsétlenség, tömeges gazdasági krach. Viszont meg kell jegyeznünk, hogy az amerikai nép, sokkal öntudatosabban védi is meg saját érdekeit, mint bármelyik európai állam, beleértve Angliát és Franciaországot is. Minden választásnál, minden olyan alkalommal, mikor megnyilvánulhat a népakarat, minden egyes amerikai polgár összefogva érzi a problémák egész komplexumát és mikor seriffet választ, akkor is éppúgy gondolt a pénzre, mint mikor a betéte elhelyezi a bankban. S jól tudja, hogy az igazi demokráciának mindenütt meg kell nyilvánulnia, akkor képezhet csupán összefüggő láncolatot, mely a békebíróválasztástól a kötelező bankbetét biztosításig elvezet.

== Korlátozzák az amerikai Johnson-törvényt. A Johnson-törvény kimondja, hogy Amerika sem készpénz, sem áruhitelt nem nyújt azokba az országokba, amelyek nem tettek eleget a hadiadósság fizetésének. Az USA gondosan őrködött a törvény betartására, míg most olyan tünetek mutatkoznak, hogy a törvényt az USA enyhíteni fogja. Ez a lépés összefügg Amerika gazdasági helyzetével és politikai magatartásával. Amerika intenzifikálni kényszerül exportját és ennek útjában nem állhat a Johnson-törvény, másrészt az európai demokráta hatalmakat kellő hitelezés nélkül nem tudja hathatósan támogatni. Már az angol-amerikai kereskedelmi egyezmény is rést ütött a Johnson-törvényben, míg most Cordell Hull államtitkár hosszas megbeszélést folytatott Smith szenátorral arról, hogy Angliával és Franciaországgal szemben hatálytalanítják a Johnson-féle szankciót.

== Bécsi lap a romániai pénzügyi helyzetről. A Neues Wiener Journal hosszú cikkben foglalkozik Románia gazdasági helyzetével és különös jelentőséget ad annak a ténynek, hogy Miha Constantinescu az új bakjegy kibocsátás határozott ellensége. Ez a felfogás — írja a bécsi lap — a román pénzügyi helyzet döntő elemét képezi.

== Egy milliárd dollár európai tőke hever az amerikai bankokban. Az Egyesült Államokban — hivatalos adatok szerint — a bankok egy milliárd dollár külföldi pénzt őriznek. Miután az amerikai ipar újabb tőkebefektetéseket nem igényel, ez az óriási pénzügmennyiség, mint holt tőke hever.

== SPORTESEMÉNYEK ==

Jobb volt a Kinizsi, megérdemelten nyerte a mérkőzést

Sáros, csuszós talaju pályán került lebonyolításra a mérkőzés, amelyet a temesvári csapat megérdemelten nyert meg. A Gloria csak akkor lélegzett föl, amikor már négy gól terhelte hálóját. Az aradi játékosok nehezen találtak magukra és eleinte elfogódottan játszottak. A Kinizsi nagyszerűen használta ki ezt az elfogódottságot és egymásután négy gólt rugott ellenfele hálójába. A két csapat a következő összeállításban vette fel a küzdelmet: Kinizsi: Ross — Röck, Kohl — Losonc II., Hoffmann, Wetzler III. — Szilárd, Cucula, Klimek, Bajusz, Malita (Thierjung). Gloria: Theimler, (Schneider) — Volentir, Varjassy — Siclovan, (Régner II.), Mikóczy, Micola — Gező, Codreanu, (Marienu-ti), Fritz, (Codrean), Henegar, Mercea.

A Kinizsi már a negyedik percben gólt ért el. Malita beadásnak szánt lövése a felső lécről pattant a hálóba. Klimek ügyesen lukra játsza Bajuszt, aki hibázik. Mercea fejéset Ross vetődéssel védi. Klimek lövése nyomán már is 2:0 az eredmény. A félidő harmadik gólját ugyancsak Klimek szerezte. Szünet után a Gloria is sokat támad, a csatárok nem tudják a helyzeteket kihasználni. Bajusz ereszt meg nagy lövést, a labda a kapufáról Szilárd elé pattan, akinek lövése nyomán újabb gólt ér el a Kinizsi. Az ötödik gólt Bajusz rugta. A Gloria csatárok a kapu közvetlen közelében elidegeskedik a jó helyzeteket. Végül is Mercea szépi az eredményen. A győztes csapat minden egyes tagja kiváló nyújtott. A vendégcsapat kapujában ugy Theimler, mint Schneider is jól védett. Kellemet-

len volt a két hátvéd bizonytalansága. A fedeztetés legjobb embere Mikóczy volt, mellette Régner II. nyújtott elfogadható. A csatársorban Mercea, Henegar és Fritz dolgozott sokat.

A Temesvári Tornaegyesület közgyűlése

vasárnap délelőtt volt Vlad Victor mérnök, műegyetemi tanár elnöke alatt. A gyűlésről hódoló üdvözlét küldtek öfelségének, üdvözlő átiratot az Országórpáncsnoknak, az UFSR, va-amin a tornász-szövetség elnökeinek. A tisztikar beszámolója s a felmentvény megadása után, a következő új vezetőséget választották meg: Védnökök: dr. Marta Alexandru, dr. Baran Coriolan. Diszelnökök: Faur Liviu, dr. Tieran Emil, Gerdanovits Sándor, Prochaska Ede, Weisz Richard. Elnök: Vlad Victor mérnök, műegyetemi tanár. Társelnök: dr. Békés Dező. Al-elnök: Schuller József mérnök. Titkár-művezető: Vajda Ernő. II-od titkár: Riedl Mária. Pénztáros: Klein Endre. Ügyészek: dr. Wiener Mór, dr. Kun Perenc. Orvosok: dr. Bauer Lajos, dr. Reinhardt Péter, dr. Róna Nándor. Háznagy: Manolescu Carol. Szerzős: Schiller István. Választmány: Dreicin Dumitru, Erdős Dező, Gerdanovits Victor, Gianone Ágoston, Groszmann Antal, dr. Kardos Géza, Kozma Emil, Neumann Ákos, Retzler Miklós, dr. Schulhof Károly, Szász Andor, Szász Károly, Turdik Nándor, dr. Mátray Béla, Barabás Emmy, Wolf Stefánia. Számvizsgálók: Szenté István, Tartler István.

== Intézkedések a borecettörvény végrehajtásáról. A Monitorul Oficial 299. számú 1938. december 23-iki módosító törvényhez most kiadott miniszteri utasítás szerint az ecetgyárak általában csak 3—9 fokos nemes bort dolgozhatnak fel. Készíthető 50 fokig koncentrált ecet. Az áru csak etikettel ellátott üvegekben hozható forgalomba, „borecet”, vagy „borecettivonat” elnevezés alatt. A kicsinybeni eladók kimérve is adhatják el az ecetet, de ez esetben felelősek a címken feltüntetett erősségért. A végrehajtási utasítás fogja meghatározni az ecetgyárak működési szabályait, amelyet az engedély megvonásának terhe mellett tartoznak betartani. A pénzügyi hatóságok fogják verifikálni a gyárakba bemenő bor minőségét és ha az a gyanújuk van, hogy a bor direkttermő szőlőből ered, mintát vesznek és azt a földművelési minisztérium borászati osztályának küldik be vegyelemzés végett.

== MINDEN RENDŐRSÉGI KERVÉNYRE JÁR ÉPÍTKEZÉSI BÉLYEG. A bucarestii rendőrprefektúra úgy intézkedett, hogy a kiadott minisztertanácsi napónak megfelelően a 40 leies építési bélyeg minden rendőrségi beadványra alkalmazandó a következők kivételével: büntetőfeljelentés, címváltozás bejelentése, a bérleők és tulajdonosok deklarációja.

A Ripensia nem tudott megbirkózni a jólműködő AMTE-együttesével

Szépszámu Közönség jelenlétében ütközött meg a két csapat. Mindkét együttes élvezetes játékot nyújtott a nyílt játékban döntötte el a mérkőzés sorsát. Az első félidőben a temesvári csapat volt inkább fölényben, míg szünet után az AMTE fölénye állandósult. Csapatok: AMTE: Gerold — Slivat, Kovács — Szurdi, Szabó, Szaniszló — Bermoser, Léb Perneky, Murza (Reinhardt II.), Batrin.

Ripensia: Pavlovici (Schütz) — Bürger, Chiroiu — Gál, Kotormány, Marcu II. (Deheleanu) — Tabac, (Bindea), Schwartz, Ciolac, Marksteiner, Dobay.

A Ripensia azonnal támadólag lép fel, de Slivat jó érzékkel lép közbe. Ellentámadásnál Bermoser szereli a temesvári védelem. A Ripensia játékosai nagyszerűen mozognak és alapos munkára készítetik az aradi védelmet. Schwartz lövését Gerold fogja, Ciolac lövését azonban már nem bírja tartani, mert a labda Slivat lábáról irány; változtat és a hálóban köt ki. (0:1). Gól után a Ripensia tovább szorongat. Később az AMTE is támad. eredménytelenül. Különös véletlen, hogy egyik Ripensia támadás következményeképpen az aradi csatársor rug gólt. Slivat hatalmas felszabadító rugással a Ripensia téré felé küldi a labdát, amely pontosan Perneky elé pattan. A középső tárt nem habozik, hanem a két védő között kiugrik és lövése nyomán már is ott táncol a labda a Ripensia kapujában. (1:1).

Szünet után mindkét csapat változtat felállításán. Az aradi csapatban Murza helyét Reinhardt II. foglalja el, ami szemmel láthatólag a csapat előnyére szolgált. A támadósor sokkal ötletesebben és főleg biztosabban építi fel támadásait. A csapat összeállítói ebből levonhatják a tanulságot és pedig: nem szabad megbolygatni a mult évben oly kiválóan összehozott és szépen szerepelt együttest. Bermoser már a 10-ik percben megszerezte a vezetést, amelyet a temesvári csapat Dobay révén hamarosan kiegyenlített. (2:2). Az AMTE rákapcsolt és Bermoser nagyszerű beadását Batrin védehetetlenül fejezte a hálóba. (3:2). A mérkőzés utolsó gólját Reinhardt II. lőtte.

A győztes csapatban a védelem kevés kihagyással, teljesítette feladatát. A fedezetsor a második félidőben állandóan támadásba dobta a csatársort. A támadósorban Perneky mellett a két szélső nyújtott elsőrangú játékot. Reinhardt II. sokkal többet nyújtott, mint Murza. Utóbbi labdaadogatásával tünt ki. Viszont az összekötőknek feltétlenül tudniok kell kapura rugni is. Ezt a feladatot nem vállalhatja egyedül Perneky és olykor-olykor Batrin. Az összekötőknek gyorsnak, fáradhatatlannak és jó lövőknek kell lenniök. A veszteseknél mindkét kapus bebizonyította, hogy tud védeni. A hátvédek is kitűnően játszottak. A fedezetsor már gyengébben működött, míg a csatársor szépen, okosan kombinált. A mérkőzést Macean kifogástalanul vezette.

SPORT-FOTO-OPTIC

A legolcsóbb sport-cikkek és azok javítása

A. M. MÜLLEY-nél

Timisoara, I. Strada Solderer 11.

UDR—Vulturii 6:0 (0:0)

Resicán játszott a két csapat, amelyből az UDR került ki győztesen. A lugosi együttes csak az első félidőben védekezett sikerrel, mert a második félidőben a resicai csatárok pompásan működtek és feltűt góllal terhelték az ellenfél kapuját.

Temesvári barátságos mérkőzések eredményei

GFR—Vuluri 1:1 (0:0), Patria—III. kerületi FC 12:1 (7:1), Fratelia—Juventus 7:1 (5:1), Rapid—Progresul 6:2 (4:0), CAMT II—Kinizsi Ilsa 4:3 (2:1).

Egyéb eredmények: NAC—Victoria 2:2 (1:1). A nagyváradi csapat Kolozsvárott is megállta helyét. Venus—Juventus 2:1. UDR—Vulturii 6:0, Kárpát FC—Törökves Nagyvárad 6:0. FC Rapid—Gloria 2:0. Dacia Unirea—DVA 3:1, Franco Romana—DOC 7:3, Kadima—Hakoah 3:0, ATE—AAC 3:1, Olimpia—Egyetértés 6:3.

A LABDARUGÓSZÖVETSEG ÜLÉSE. A román labdarugószövetség Marinescu Gabriel elnöklété alatt ülést tartott, amelyen a következő határozatokat hozták: 1. A szövetség tagjai csak egyetlen hivatal tölthetnek be. 2. Az egyesületek csak elnökeik, vagy külön erre a célra megbízott képviselőjük által vehetnek részt a közgyűléseken, de semmi esetben sem szövetségi tagok által nem képviselhetik magukat. 3. Egy-egy megbízott tíz szavazatot képviselhet. 4. A kerületi szövetség vezetőinek megválasztásánál megbízólevelet nem lehet átruházni. 5. A ligák elnökei tanácskozási joggal résztvehetnek a Comitetul Federal ülésén. 6. Ujra életbe léptetik a Biroul Federalt.

BEADTÁK LEMONDÁSUKAT AZ UNIREA TRICOLOR JÁTEKOSAI. A fővárosi Unirea-Tricolor most tartotta rendes évi közgyűlést, amely alkalommal Dombrovsky tábornokot, Bucuresti főpolgármesterét egyesületi elnökké választották meg. Ugyanakkor a játékosok együttesen benyújtották lemondásukat és kijelentették, hogy csak abban az esetben hajlandók tovább működni és visszavonni lemondásukat, ha Negulescu társelnököt, N. Lucescu volt elnökkel helyettesítik.

Mi lesz vasárnap? Február 26-án, vasárnap indulnak a bajnoki mérkőzések. Alább közöljük a nemzeti bajnokság első hivatalos fordulójának mérkőzéseit. Gloria—Kárpát FC Aradon, Venus—AMTE Bucurestiben, Kinizsi—FC Rapid Temesváron, Tricolor—Ripensia Ploestiben, Juventus Sportul Studentesc Bucurestiben, Victoria—UDR Kolozsváron.

DÉLI HÍRLAP

automata telefonszáma: 28-10.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Újnyomás tílos.

Bocsánatot kért és az üzlet hátsó részébe szaladt. Az egyik polcon keresgélte és leemelt néhány könyvet. Aztán visszatért Limoujelhez.

— Parancsoljon, uram! Azt hiszem, ezek megfelelnek, teljesen ismeretlenek, mert még egyetlen példányt sem adtunk el belőlük. Ha kívánja, keresetek még néhányat.

— Most egyelőre elég lesz ez a négy kötet. Legközelebb majd kérni fogok még néhányat.

A könyveket becsomagoltatta és a pénztárban kifizette azokat árát.

Mikor megint az uccán voltak, Marianne értelmetlenül bámult rá.

— Miért vetted ezeket a könyveket, Sandy?

— Miért? Miért vesz a hadvezér puskát és ágyút, amikor háborúba indul? Mert oda nem lehet fegyver nélkül. En is háborút akarok viselni, hogy megszerezem madame d'Hiver pénzét és többek között a vers is egyik fegyverem lesz.

— Hogyan?

— Eszrevettem, hogy a madame nagyon regegyes hajlamu, ideálista, szereti a virágot, a verset, a bókot, a rajongást és ábrándozást. Magam nem értek a versírásához, de viszont verssel akarok neki kedveskedni. Ismert költők versei alá nem írhatom oda a nevemet, mert ezt a turpisságot valószínűleg hamarosan felfedezné és akkor elveszteném előtte minden hiteltemet. Ha azonban ezeknek az ismeretlen pótátoknak a versei között talállok néhány szépét, azokat bátran lemásolhatom és odaadhatom neki, mint sajátjaimat, mert azok igaz szerzőit bizonyára nem ismeri. Érted most már?

— Érttem, Sandy, — kacagott Marianne.

— No látod. Az ilyen szegény névtegen költőcske világra szüli versét, aztán eltemeti könyvébe, amelyből nincsen rendszerint föltámadás, mert

a kötetet nem vásárolja meg senki, nem vágja föl senki és nem olvassa el senki. Nekem köszönheti tulajdonképpen, hogy a rimeivel esetleg kellemes és kedves perceket szerzek madame Yvonne d'Hivernek. A fő az, hogy a vers szép legyen.

— De nem te írtad!

— Hát azt a virágot én természettem, amelyet majd adok neki? És örvendezni fog mégis a virágnak. A más által növelt virágot megveszem és neki ajándékozom. Így teszek a más által írt verssel is.

Beszélgetés közben végre odaértek a Rue de Sévres 39 számhoz.

Limoujel fölnézett a palota homlokzatára.

— Takaros, mutatos épület, — mondotta, — megfelelő arra, hogy jómódú földbirtokos otthona legyen benne.

Béleptek a kapu alá és fölbalagtak az első emeletre.

Megállottak a léposházából nyíló lakás bejáratá előtt. Az ajtón levő rézkeretben levő táblán ez a név ragyogott:

— Jessie Bocoup.

— Tehát helyben vagyunk, — szolt Limoujel. Marianne előszedte ridiküljéből a kulcsokat, kiválasztott egyet és kinyitotta az ajtót. Béleptek az előszobába, majd beülről megfordították a kulcsot a zárban.

— Körül kell nézmem alaposan a lakásban, — mondotta Alexandre Limoujel, — mert csak úgy beszélhetek róla madame Yvonne-nak.

Végigjárták mind a hat szobát. Va óban pazar volt a berendezés. A butorzat, szőnyeg, függöny, kép, csecesbese, kézimunka mind elsőrendű volt. A vitrinekben drága porcellánok, csiszolt üvegnekeműek, ezüstök. Igazi úri lakás volt, amely gazdájának vagyoni helyzetét híven visszatűkröztette nélkül, hogy kérkedett volna vele.

— Megfelelőbb lakást nem is kívánhatnék magamnak, — jegyezte meg Limoujel, — ezzel megelégedhetik a madame is, akármilyen gazdag. Ebben a lakásban minden izléses.

Még a mellékhelyiségeket is megsemmélték.

Mikor aztán kiléptek a lakásból és azt ismét zárták, a férfi rámutatott a névjegytárra az ajtón:

— Azon a napon, amelyen majd a madame látogatását fogadjuk, természetesen az én névjegyem kerül ide egy órára.

Nemsokára aztán a Boulevard Saint Michelen voltak a garázsban, amelyben Jessie Bocoup autója állott.

A garázs felügyelője ismerte Mariannet, aki néhányszor a barátnőjével járt ott. Tisztelettel üdvözölte és jelentette:

— Madame Bocoup telefonon értesített, hogy önt feljogosította a kocsii igénybevételére, ha kedve van rá.

— És én máris élek az engedelemmel, — válaszolta a betanított Marianne, — rövid kirándulásra megyünk a völgyemmel.

— Ó, kérem. Adjunk soffört?

Itt már közbeszólt Limoujel:

— Köszönjük. Magam vezetem a kocsit.

— Rendben van. Nem tudtam, hogy méltóztatik érteni a dologhoz.

Alexandre kabátja belső zsebéből kivette tárcáját és előszedte soffört igazolványát.

— Tessék, — mutatta, — képesített vezető vagyok.

A felügyelő kinyitotta a boxot, amelyben Jessie Bocoup autója állott. Csinos, modern, jó márkájú kocsi volt. Limoujel elismeréssel csétfintett a nyelvvel és odaszolt Mariannehoz:

— Kérem az autókulcsot.

Miközben Mariannétól átvette az autókulcsot, az autógarázs felügyelőjéhez fordult:

— Benzint és olajat kérünk majd, meri kisebb kirándulást teszünk.

— Az autó indulásra készen áll. Nálunk szokás, hogy a garázsba érkező kocsikat azonnal megtisztítjuk és ellátjuk üzemanyaggal, hogy mindezért az indulásnál ne kelljen időt pazarolni.

Limoujel kinyitotta az autót, a kormánykerék mellé ült és működésbe hozta a motort. A következő pillanatban az már bugott is, vidáman duruzsolt. Minden szenvedélyes autóvezető fülében ez a motorzúgás kellemes és serkentő indulónak hangzik.

A garázsfelügyelő utasította az egyik munkást, hogy nyissa ki a kaput.

(Folytatása következik.)

Ujra elhalasztották a városi vágóhid körüli visszaélések ügyének tárgyalását

A városi vágóhid számára rendelt hűtőberendezés át vételével kapcsolatban a város feljelentésére eljárás indult Suciú Adrian volt városi főmérnök, Birau Virgil mérnök, Golumba Traian, Ardelean Constantin, Acs Jenő és Silbereis József mérnök ellen. Ebben a perben az első tárgyalást a múlt héten tartotta meg a temesvári törvényszék és akkor Cimponeriu Virgil dr. városi főügyész a három iratesomóba foglalt vádak egyesítését kérte. A védelem azt az előterjesztést tette, hogy a vádlottak ügyét az egyes iratesomók alapján, külön-külön tárgyalják. A döntést ebben a kérdésben a tegnapi tárgyaláson hirdette ki a temesvári törvényszék, amely

elrendelte a három iratesomó egyesítését.

Nicolau Constantin ügyvéd, Suciú Adrian védője akkor a tárgyalás elnapolását kérte, hogy az egyesítés folytán kibővíült vádak tanulmányozá-

sával felkészülhessen a védelemre. A törvényszék úgy ezt, mint a Ganz-gyár képviselőjében megjelent Munteanu Ludovic dr. ügyvéd kérését elutasította és

megkezdte az ügy érdemi tárgyalását.

Azután felvették a vádlottak személyi adatait, de mielőtt még felolvasták volna a vádiratot, Cosma Aurel dr. védő pergátló kifogást jelentett be és az ügyesség végzésére hivatkozva kérte, hogy Ardelean Constantin és Golumba Traian ellen szünetessék meg az eljárást. A törvényszék a pergátló kifogást elutasította és utána a jegyző megkezdte a vádirat felolvasását. A törvényszék az esti órákban

elhalasztotta a tárgyalást

és annak folytatását február 28-ra tűzte ki, amikor a vádlottak és tanuk kihallgatására kerül a sor.

Temesvári zsidó hitközség részvéte a pápa halála alkalmából

A Temesvár-józsefvárosi ortodox zsidó hitközség évi rendes közgyűlésén Löffler Géza dr. elnök megnyitó beszédében kegyeletos szavakkal — amelyek a jelen voltak állva hallgaltak — emlékezett meg XI. Pius pápa elhunytáról. Hangsúlyozta, hogy az elhunyt pápa rendezettség fáradozott az emberiség békéjéért és igaz védelmezője volt az üldözötteknek. Javaslatára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy Pius pápa elhalálása alkalmából részvétfiratot intéz Pacha Agoston megyés püs-

pökhöz. A hitközségi közgyűlés azután megtartotta a tisztújítást. Ennek eredménye a következő: elnök Löffler Géza dr., alelnök Stern Vilmos és Mannheim Lajos, vezetőségi tagok Szamek Adolf, Lusztig Ferenc, Blau Sándor, Ungváry József, Schönfeld Salamon, László Hugó dr., Auscher Viktor, Weisz Péter, Grieszhaber Jenő, Feuerstein Ottó, Vásárhelyi Béla, Kaufmann Márkus, Königsberg Henrik, Schönberg Ede és Perl Jenő.

Rádió

KEDD, FEBRUAR 21.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Hot jazzenekar. 19: Tudományos krónika. 19.15: George J. Roseviczi gondolkázik. 19.40: Nicolae Păun énekel. 20: Dr. W. Knechtel előadása. 20.15: Hanglemezek. 20.55: Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek, sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Costică Tandin zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Végbeli magyar vitézek. Felolvasás. 11.45: Davittudósítás. Felolvasás. 1.10: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6.10: Nagy Olivér mesterharmoniumon játszik. 6.30: A chilei földrengés. Előadás. 7: Részletek Erna Sack „Nanon” című filmjéből. 7.30: Táncra-táncra. Felolvasás. 7.50: Farkas Béla és cigányzenekara. 8: Köszöntő. Haraszthy Lajos alkalmi verse. 8.05: Utry Anna és Orbán Sándor éneke, kísér: Farkas Béla és cigányzenekara. 8.40: „Rozsnyói farsang. Vándor Kálmán egyfelvonásos hangjátéka. 9: Nagykovácsi Ilona énekel. 9.10: Pethes Sán-

dor és Dénes György tréfája. 9.25: Hanglemezek. 9.40: Dani bá' vídám jelenete. 9.50: Virágmadarak, diákok. Operatrézések. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Nagy Izabella és Vargha Imre énekel, kísér: Bura Sándor és cigányzenekara. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Katonazenekar. 1: A farsang hivatalos befejezésének közlése. 1.05: Hírek. 1.10: Pertis Pali és cigányzenekara. 1.30: Heinemann Ede és jazzzenekara. 1.50: Kurina Simi és cigányzenekara. 2.10: Szabó Kálmán és jazzzenekara. 2.30: Lovászi Ferenc és cigányzenekara.

Budapest II. 7: Mezőgazdasági félóra. 7.30: Francia nyelvoktatás. 8.30: Karosszékéből öt világrészen át. Előadás. 9: Hírek.

Bécs. 22: Táncczene.

Belgrád. 19.50: Hanglemezek. 21.30: Hangverseny. 23.15: Szórakoztató zene.

Milánó. 21.30: Hanglemezek. 23.25: Hangverseny. 24.15: Táncczene.

Prága. 22.10: Hangverseny. 23.30: Hanglemezek.

Varsó. 20: Hangverseny. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.25: Táncczene.

SZERDA, FEBRUAR 22.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Titi Vrăncianu zenekara. 19.08: Művészeti krónika. 19.15: Mandolin zenekar. 19.35: Hanglemezek. 19.50: Dr. C. Bacaloglu előadása. 20.05: „Luceafăru” jazzzenekar. 20.50: Berlioz-lemek. 22.10: Hírek, sport. 22.30: Grigoras Dinicu zenekara. 23: Hírek. 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Gyermekdélután. 11.45: A perui alkirály bevonulása Límába. Felolvasás. 1.10: Dr. Gálné Schuster Etelka gondolkázik. 1.45: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: O'áh Kálmán és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Diákfélóra. 5.45: Hírek. 6.10: Bacskák Erzsébet Brahms-műveket zongorázik. 6.40: A munkások gyermeknevelési pötléka. Előadás. 7: Szalonzene. 8.30: Pusztuló vizorszá: a Hanság. Előadás. 9: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájának közvetítése. (II. és III. felvonás). 10.10: Hírek, időjárásjelentés. 12.15: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.30: Táncczene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.20: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájának közvetítése. (I. felvonás). 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek.

Bécs. 21.10 és 23.30: Hangverseny.

Belgrád. 22: Szórakoztató zene. 22.30: Hangverseny.

Milánó. 20.20: Szórakoztató zene. 21.30: Hanglemezek. 22: Operaelőadás.

Prága. 21.50: Hangverseny. 23.20: Hanglemezek.

Varsó. 20: Szórakoztató zene. 22 és 23.05: Hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, hirdó s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lei. minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari, IV. kerület: March-trafik, Piata Küttli. — Nógrády-trafik, (Tivoli mellett) — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Gagóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Állást keres

Állást keres fiatal, szorgalmas kisasszony irodába, üzletbe, vagy cukrászdába is. Cím a kiadóban. 650

Házmesteri állást keres szorgalmas tiszta asszony. Cím a kiadóban. 996

Lakás

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmester-nél. 673

Adás-vétel

Keresek megvételre ebédlőszékeket, és modern konyhabútort. Cimeket a kiadóba kérem leadni. 645

Fajkutyák 8 hetes fehér máltai selevypines eladó. Niklász III. Str. Ulpia Traian 26. 710

Külföntele

Elveszett a református templomtó a Mária szoborrig, vasárnap este fél 8 órakor szürkés barna női ülkeztű. Megtalálójá adja le jutalom ellenében III. Bulev. Mihai Viteazul 7. 714

Állami osztálysoroggyen akar Ön is 6 milliót nyerni. Akkor vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számmal rendelkező March trafikban. Timisoara IV. Piata Küttli: I., mert aki nálam vesz, annak szerencséje lesz. 712

Elveszett szombaton délután a III. Str. Eneas-tól a Str. Ciordasig vezető úton egy táska Eötvös Anna névre szóló igazolvánnyal, szemüveggel és valamennyi kevés pénzzel. Megtalálójá, ha a pénzt nem is, de a többi kérést leadni a fenti névre III. Str. Eneas 77 sz. alatt. 711

Arany sportléc rövid, szombaton elvesztett. Becsületet megtalálól 500 lei jutalmat kap Utvinyanc Géza ékezesrésznél Pista Brătianu. 715

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert, ha a rom színben. Kaputató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. I. n. c. Arad.